

Notulen

*van het verhandelde in de vergadering
van Provinciale Staten van Utrecht*

gehouden op 19 januari 2009

Notulen

*van het verhandelde in de vergadering
van Provinciale Staten van Utrecht*

gehouden op 19 januari 2009

ISBN 0920 - 3370

Bladwijzer

op de notulen van provinciale staten van Utrecht

Vergadering 19 januari 2009

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
BESTUUR, EUROPA EN MIDDELEN		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 6 januari 2009, dienst/sector PMF, nummer PS2009BEM01, inzake vaststelling van de uitgangspunten nieuwe huisvesting. Daartoe besloten	34-40 40	PS2009BEM01
MILIEU, MOBILITEIT en ECONOMIE		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 5 januari 2009, dienst/sector -, nummer PS2009MME01, inzake instelling ad hoc commissie Pakketstudies. Daartoe besloten	15	PS2009MME01
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 25 november 2008, dienst/sector MIL, nummer PS2009MME02, tot vaststelling van de Subsidieregeling stimulering aardgasvoertuigen provincie Utrecht. Daartoe besloten	34	PS2009MME02
RUIMTE, GROEN EN WATER		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 25 november 2008, dienst/sector SDC, nummer PS2009RGW01, tot instelling van het Revolverend fonds grondverwerving. Daartoe besloten	25-28 28	PS2009RGW01
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 25 november 2008, dienst/sector ILG, nummer PS2009RGW02, inzake Evaluatie Particulier Natuurbeheer. Daartoe besloten	29-34 34	PS2009RGW02

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
STATEN (provinciale)		
Onderzoek geloofsbrieven en beëdiging van mevrouw K. Derks-Wolthuizen (ChristenUnie).	9	
Vaststellen van de notulen van 10 november 2008 en de besluitenlijst van 8 december 2008.	15	
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 5 januari 2009, dienst/sector Griffie, nummer PS2009PS01, inzake mutatie bestuurlijke gremia. Daartoe besloten	15	PS2009PS01
Interpellatie van de fracties van Groenlinks, PvdA en SP inzake Groot Mijdrecht Noord.	10-14	
WONEN, MAATSCHAPPIJ EN CULTUUR		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 18 november 2009, dienst/sector MOW, nummer PS2009WMC01, inzake instelling van het Startersfonds provincie Utrecht 2009. Daartoe besloten	15-20 20	PS2009WMC01
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 9 november 2009, dienst/sector MOW, nummer PS2009WMC02, inzake vaststelling van de Prestatieovereenkomst Zorgeloos Wonen. Daartoe besloten	20-25 25	PS2009WMC02

Presentielijst

Vergadering 19 januari 2009

Voorzitter: R.C. Robbertsen, commissaris van de Koningin

Griffier: L.C.A.W. Graafhuis

mevr. drs. F.M. Alsem, Harmelen
E.R.M. Balemans, Utrecht
dr. F.H. Barneveld Binkhuysen, Soest
mevr. drs. C.G.M. van Benthem, Montfoort
F. Bersch, Utrecht
mevr. drs. U.P. Blom, Driebergen
mevr. drs. W.A. Bodewitz, Vleuten
drs. W.J. Bos, Oud Zuilen
mr. J.M. Buiting, Utrecht
mevr. L.C. Dekkers-Raadsen, Harmelen
mevr. K. Derks-Wolthuizen, Utrecht
mevr. drs. R.K. Dik-Faber, Veenendaal
mevr. P. Doornenbal-van der Vlist, Lopik
drs. P.W. Duquesnoy, Zeist
C.J.J. van Ee, IJsselstein
J. Fastl, Utrecht
mevr. mr. K.J. Fokker, Driebergen
mevr. drs. N.M. van Gemert, Utrecht
mevr. drs. J.M. de Heer-Verheij, Veenendaal
mevr. N.P.B. van 't Hooft, Amersfoort
mr. P. Kelder, Driebergen-Rijsenburg
ing. D. Kiliç, IJsselstein
H.R.A.L. Klein Kranenburg, Hagestein
J.F.M. Kloppenborg, Utrecht
J. Konijnenbelt, Leusden
C.J. van Kranenburg MA, Driebergen
mevr. D. Lamers-Tiecken, Nieuwegein
ing. Y.S. Lutfala, Utrecht
ir. R.J. Martens, Utrecht
mevr. H. Nap, Veenendaal
drs. L.W. Nooteboom, Veenendaal
drs. B. Nugteren, Utrecht
mevr. A.M.A. Pennarts-Pouw, Montfoort
P.C. Pollmann, Doorn
P. Seldenrijk, Eemnes
mevr. Y. Smit, Maarssen
mevr. drs. R.C.M. Stadhouders, Bilthoven
mevr. ir. A.A. Swets, Utrecht
mevr. drs. J.C.M. Versteeg, Utrecht
drs. R.E. de Vries, Hollandsche Rading

mevr. drs. H.D.I. Walta-auf'm Keller, Veenendaal

Afwezig:

dr. R. Bisschop, Veenendaal
mevr. A. Jonkers-Cornelisse, Eemnes
J.W.R van Lunteren, Hoogland
drs. T.G.P.M. Ruijs, Zeist
ir. M. Snyders, Baarn
G.J. van der Werff, Hoogland
drs. W.M. de Jong, Houten (gedeputeerde)

Leden van Gedeputeerde Staten

J. Binnekamp, IJsselstein
mr. J.H. Ekkers, Vianen
mevr. M. Haak-Griffioen, Woerden
drs. R.W. Krol, Soest
mevr. A.H. Raven BA, Utrecht

- 19 januari 2009, pag. 8 -

Opening.

De VOORZITTER: Staten van Utrecht, ik open uw vergadering. Ik heet u allen van harte welkom, in het bijzonder de pers, de aanwezigen op de publieke tribune, mensen van onze eigen organisatie en alle overige belangstellenden.

Gedeputeerde De Jong is afwezig. Verder is bericht van verhindering ontvangen van mevrouw Jonkers en de heren Van derWerff, Snyders, Van Lunteren. De heren Ruijs en Bisschop zullen wellicht wat later ter vergadering komen.

Vaststellen agenda.

De VOORZITTER: Er is een verzoek tot interpellatie binnengekomen van de fractie van GroenLinks, mede namens de fracties van de PvdA en de SP; procedure ingevolge artikel 46 van het Reglement van Orde. De vragen zijn op tijd gesteld. Ik stel voor, als u daarmee instemt, de interpellatie vandaag af te ronden en dat te doen bij agendapunt 5a. Ook het college stemt hiermee in. Een deel van de vragen zal door mij worden beantwoord en een ander deel door de secundus van portefeuillehouder De Jong. Dat betekent dat de heer De Vries op dat moment het voorzitterschap waarneemt.

Zonder hoofdelijke stemming stellen Provinciale Staten de agenda gewijzigd vast.

Onderzoek geloofsbrieven en beëdiging van mevrouw K. Derks-Wolthuizen (ChristenUnie).

De VOORZITTER: De commissie heeft onderzoek gedaan naar de geloofsbrieven van mevrouw K. Derks-Wolthuizen om te voorzien in de vacature van de heer Streefland.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! De commissie heeft de geloofsbrieven van mevrouw Derks onderzocht en geconstateerd dat zij voldoet aan de wettelijk gestelde eisen. De commissie ziet dus geen beletselen om haar tot ons midden toe te laten.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan kan de griffier mevrouw Derks-Wolthuizen binnengeleiden. Wij gaan over tot de beëdiging. Ik verzoek u allen te gaan staan.

Mevrouw Derks-Wolthuizen, u wordt toegelaten tot de Staten door beëdiging. Dat gebeurt krachtens artikel 14 van de Provinciewet. Ik zal de voorgeschreven tekst uit de wet voorlezen.

"Ik zweer dat ik om tot lid van Provinciale Staten benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het provinciaal bestuur naar eer en geweten zal vervullen."

Mevrouw DERKS-WOLTHUIZEN: Zo waarlijk helpe mij God Almachtig.

De VOORZITTER: Dan mag ik u van harte feliciteren met het feit dat u nu volwaardig lid bent van onze Staten. Daar horen bloemen bij en felicitaties. Van harte gefeliciteerd met het mooie werk dat u voor de Staten van Utrecht mag doen en met name voor onze inwoners. Ik wil de felicitaties ook graag overbrengen aan uw ouders en uw partner. Ook u van harte gelukgewenst. (Applaus)
Ik schors de vergadering.

Schorsing van 14.13 uur tot 14.19 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Ingekomen stukken.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig de voorgestelde wijzen van afdoening.

(De heer De Vries neemt het voorzitterschap over.)

Interpellatie van de fracties van GroenLinks, PvdA en SP inzake Groot Mijdrecht Noord.

De VOORZITTER: Het interpellatiedebat is aangevraagd door de fracties van GroenLinks, de PvdA en de SP.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Op 8 december 2008 gaven onze Staten in meerderheid steun aan de zevende variant Groot Mijdrecht Noord. Amper een week later, op 16 december 2008, ontvingen de Staten onder embargo het persbericht dat later die dag zou verschijnen, waarin gedeputeerde Binnekamp, die sinds mei 2007 Groot Mijdrecht als dossier onder zich had, meedeelde dat hij dit dossier zou overdragen aan zijn collega De Jong. De reden volgens het persbericht was, en ik citeer: "... dat er meer ruimte nodig zou zijn om de doelen te bereiken. De heer De Jong kan op een frisse wijze een impuls geven aan het proces en het op een goede wijze afronden." Het zou verstandig zijn – en dat is mijn eerste reactie ook – dat gedeputeerde Binnekamp dit dossier overdraagt; een dossier dat langzamerhand de vergelijking met een opera van Wagner wel kan doorstaan. Het zwelt maar aan, het wordt maar pompeuzer, het geluid wordt harder en harder, maar de teksten blijven onverstaanbaar. Gedeputeerde Binnenkamp is, naar ik meen, de derde gedeputeerde die dit dossier onder zich heeft en zijn tanden erop stukgebeten heeft na de heren Lokker en Ekkers in de vorige periode. Evenals bij Wagner treffen zij zich uiteindelijk als gewonde hoofdmannen, liggend tussen de coulissen, aan. Ook zonder Wagner erbij te halen, is een persbericht echter onvoldoende informatie voor de Staten bij de overdracht van een dergelijk politiek dossier. Naar de Staten en naar andere betrokkenen toe moet het de politiek helder zijn wat de achtergrond is van de overdracht van dit dossier en wat dit kan betekenen voor de uitvoering van de genomen besluiten. Vandaar deze interpellatie.

Tussen 8 en 16 december 2008 zijn er nog twee feiten toegevoegd aan het dossier. Op 9 december 2008 meldde LTO Noord-Utrecht dat zij niet in de gebiedscommissie stapte, die onderdeel uitmaakt van de zevende variant, " ... omdat de voorwaarden waarbinnen men moet werken zo klemmend geformuleerd zijn (...) dat er geen ruimte geboden

wordt voor een duurzame toekomst voor de land- en tuinbouw in dit gebied." Bovendien vindt men de gestelde tijd van vier à vijf maanden veel te kort.

Op 10 december 2008 meldde het hoogheerraadschap AGV (Amstel, Gooi en Vecht) dat het dagelijks bestuur het algemeen bestuur zal voorstellen, naar aanleiding van het besluit tot de zevende variant dat hier genomen is, het krediet voor Groot Mijdrecht Noord in te trekken, een bedrag van € 23.000.000, bestemd om grond en goederen aan te kopen als bijdrage aan een duurzame waterhuishoudkundige oplossing. Met andere woorden: binnen 48 uur na het besluit van de Staten haakten twee belangrijke partners af. Over draagvlak gesproken. Dit leidt tot een aantal vragen van de zijde van de fracties van de SP, de PvdA en GroenLinks.

1. Wat was de concrete aanleiding voor de gedeputeerde om voor te stellen het dossier over te dragen? Speelden daarbij de besluiten van het dagelijks bestuur van het hoogheerraadschap en LTO een rol?
2. Had de gedeputeerde op 8 december 2008 al aanwijzingen dat LTO niet zou deelnemen aan de gebiedscommissie en dat het hoogheerraadschap de zevende variant zou afwijzen?

Het persbericht vermeldt dat het college van Gedeputeerde Staten met de overdracht heeft ingestemd. Ik had ook niet anders verwacht. Nergens heb ik echter een besluit kunnen vinden dat het college van Gedeputeerde Staten hierover gesproken of besloten heeft, terwijl de portefeuilleverdeling een aangelegenheid is van het college als zodanig. Dat leidt tot de derde vraag:

3. Wanneer hebben Gedeputeerde Staten gesproken over de overdracht van het dossier en hiertoe een besluit genomen?

Met alle waardering voor gedeputeerde De Jong is het toch de vraag waarom het dossier nu aan hem is overgedragen. Het is toch algemeen bekend dat het CDA grote belangstelling voor dit dossier heeft en er het nodige van vindt. Zo kwam het idee van de gebiedscommissie, waar het debat zich nu op

richt, bij het CDA vandaan. Om die reden zou het niet vreemd geweest zijn als de heer Krol het dossier verder zou behartigen, te meer daar hij al de eerste vervanger was van het dossier. Daarom de vraag:

4. Is overwogen dat gedeputeerde Krol het dossier verder zou behartigen?

De partijen die deze interpellatie hebben aangevraagd, hebben verschillende visies op de wijze waarop de toekomst van Groot Mijdrecht vormgegeven kan worden. Dat neemt niet weg dat zij gelijk ook geïnteresseerd zijn in de vraag of deze wisseling van de wacht kan leiden tot een inhoudelijke wijziging van het beleid. Dat leidt tot de volgende vragen.

5. In het persbericht wordt gesteld dat er meer ruimte nodig zou moeten zijn om het proces tot een goed einde te brengen. Staat deze wens niet haaks op de eerder geuite kritiek van het college van burgemeester en wethouders van De Ronde Venen, dat voor het grootste deel van de polder nog geen duidelijkheid gegeven is ondanks de gewekte verwachtingen?
6. Wat moeten wij nu eigenlijk onder deze "meer ruimte" verstaan? Blijft het besluit met betrekking tot de zevende variant onverkort gehandhaafd of komen er van het college wijzigingsvoorstellen?
7. Meer ruimte kan ook betrekking hebben op het tijdspad. Houden Gedeputeerde Staten vast aan het tijdspad dat op 8 december 2008 is vastgesteld en waarbij er voor juli a.s. uitsluitel zou moeten komen?

Tot slot. Gedeputeerde De Jong heeft de oud-burgemeester van Spakenburg, de heer Groen, op 9 januari jl. gevraagd een ronde te maken langs de betrokken partijen en na te gaan op welke wijze de betrokkenheid vormgegeven kan worden.

8. Hebben Gedeputeerde Staten al een indicatie dat de wisseling van de wacht ertoe zal leiden dat LTO en hoogheemraadschap weer aansluiten?
9. Is het idee van een gebiedscommissie hiermee losgelaten?

De heer ROBBERTSEN (CvdK): Mijnheer de Voorzitter! "Wat was de concrete aanleiding voor de gedeputeerde om voor te stellen het dossier over te dragen en speelden de besluiten van het dagelijks bestuur van het hoogheemraadschap en LTO daarbij een rol?" De concrete aanleiding om dit te besluiten, en dat is bij de Staten bekend, is dat in de maanden november en december steeds meer bleek dat gevoelens en emoties rondom het project de communicatie en het verdere proces in Groot Mijdrecht Noord op zich geen goed deden en nadelig zouden kunnen zijn voor de doelstelling die wij met elkaar voor ogen hebben. In de ogen van het college zou een nieuwe gedeputeerde, zonder historie op het dossier, goed kunnen zijn om met een frisse blik en nieuwe impulsen te gaan werken aan dit proces.

"Speelden daarbij de besluiten van het dagelijks bestuur van het hoogheemraadschap een rol?" Het antwoord is nee: de besluiten van het dagelijks bestuur en LTO speelden geen rol bij de overdracht van het dossier.

"Had de gedeputeerde op 8 december 2008 al aanwijzingen dat LTO niet zou deelnemen aan de gebiedscommissie en dat het hoogheemraadschap de zevende variant zou afwijzen?" Het antwoord is tweeledig. Wat betreft LTO waren er al aanwijzingen dat zij niet zou meedoen in de gebiedscommissie. Zij heeft bij brief aan Gedeputeerde Staten, aan het adres van de heer Binnekamp, kenbaar gemaakt dat er onvoldoende draagvlak is bij LTO Noord om aan dit gebiedsproces deel te nemen. Deze brief, gedateerd 5 december 2008, is op 8 december 2008 bij het college binnengekomen. De inhoud ervan was al enkele dagen bekend en was door de voorzitter van LTO Noord al telefonisch meegedeeld aan de heer Binnekamp. In het memorandum dat Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten tijdens de Statenvergadering van 8 december 2008 ter hand hebben gesteld, is daarvan melding gemaakt.

Dan het tweede deel van de vraag. Het hoogheemraadschap AGV, in tegenstelling tot wat de woorden van de heer Nugteren doen vermoeden, heeft de zevende variant niet afgewezen. Het hoogheemraadschap AGV zit zowel ambtelijk als bestuurlijk met ons aan tafel om mee te denken over

en zijn deskundigheid te leveren aan de combinatievariant die voldoet aan de randvoorwaarden die in de Staten zijn vastgesteld. Het hoogheemraadschap heeft wel de reservering voor het bedrag van € 23.000.000 voor de aankoop van gronden en opstellen in het kader van de strategie Plas, na het besluit van Provinciale Staten op 8 december 2008 ingetrokken in afwachting van een nieuwe variant, alvorens uitspraken te doen over eventuele financiële bijdragen in een nieuwe variant.

"Wanneer hebben Gedeputeerde Staten gesproken over de overdracht van het dossier en hiertoe een besluit genomen?" Wij hebben dat gedaan op 16 december 2008 op voorstel van gedeputeerde Binnekamp. Het besluit hebben wij opgenomen in het vertrouwelijke verslag. De reden was dat wij eerst de Staten wilden informeren. Toen dat is gebeurd is er een persbericht verschenen en is er uitleg gegeven over het hoe en het waarom.

De laatste vraag over de procesmatige kant die ik zal beantwoorden, luidt: "Is overwogen dat gedeputeerde Krol het dossier verder zou behartigen?" Het antwoord daarop is nee; in het college is dat niet overwogen. Bovendien moet ik u melden dat het college één en ondeelbaar is en met één mond spreekt. Het is zo, zoals in de vraagstelling al is vastgelegd, dat de portefeuillevverdeling een zaak is van het college. In het college is dat dus niet overwogen.

De VOORZITTER: Gedeputeerde Krol zal als secundo voor gedeputeerde De Jong de overige vragen beantwoorden.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Vraag 5 luidt: "In het persbericht wordt gesteld dat er meer ruimte nodig zou moeten zijn om het proces tot een goed einde te brengen. Staat deze wens niet haaks op de eerder geuite kritiek van het college van burgemeester en wethouders van De Ronde Venen dat voor het grootste deel van de polder nog geen duidelijkheid gegeven is, ondanks de gewekte verwachtingen?" Ik koppel daaraan vraag 6: "Wat moeten wij nu eigenlijk onder deze "meer ruimte" verstaan? Blijft het besluit met betrekking tot de zevende variant onverkort gehandhaafd of komen er van het college wijzigingsvoorstellen?" Zoals de Staten zo-even al hebben begrepen van de voorzitter van het college van Gedeputeerde Staten, willen

wij door de wisseling van personen meer ruimte creëren om het debat over Groot Mijdrecht Noord meer over de inhoud dan over personen te laten gaan. Natuurlijk blijven de door de Staten gegeven randvoorwaarden onverdeeld van kracht.

Vraag 7: "Meer ruimte kan ook betrekking hebben op het tijdsplan." Dit betekent: meer ruimte dan dat wij dat tijdsplan ter discussie zouden willen stellen. "Houden Gedeputeerde Staten vast aan het tijdsplan dat op 8 december 2008 is vastgesteld en waarbij er voor juli a.s. uitsluitel zou moeten komen?" Het antwoord daarop luidt ja.

"Hebben Gedeputeerde Staten al een indicatie dat de wisseling van de wacht ertoe zal leiden dat LTO en het hoogheemraadschap weer aansluiten?" Helder is dat het hoogheemraadschap volledig aan tafel zit als het gaat om de zevende variant, maar dat het de financiële reservering voor de Plas in de ijskast heeft gezet. LTO heeft inderdaad gesprekken gehad met portefeuillehouder De Jong en de heer Groen. Het zijn goede gesprekken geweest, maar deze hebben nog geen definitieve duidelijkheid gegeven op dit punt. Duidelijk mag zijn, ook gezien de hier gestelde vragen, dat het college van Gedeputeerde Staten al op 19 december 2008 gevraagd heeft een ronde te maken langs alle betrokken partijen. "Is het idee van een gebiedscommissie hiermee losgelaten?" Nu, de ronde loopt nog. Definitief uitsluitel daarover geven wij nog niet, maar wij gaan ervan uit dat het nog steeds moeilijk zal liggen, zoals dat bij de Statenvergadering van 8 december 2008 ook al het geval bleek.

De VOORZITTER: De interpellant krijgt gelegenheid nadere vragen te stellen. Daarna kunnen de overige fracties dat eventueel ook doen.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Laat ik beginnen met mijn waardering uit te spreken voor de commissaris die namens het college antwoorden op mijn vragen heeft gegeven. Ik had mij namelijk al afgevraagd wie dat zou gaan doen. Ik denk dat dit de meest correcte gang van zaken is, omdat het over portefeuillevverdelingen gaat en wat daaraan vastzit. Een aantal vragen is duidelijk beantwoord. Ik denk dat dit ook de bedoeling was, maar ik begrijp eerlijk gezegd niet waarom de Staten niet gewoon een fatsoenlijke brief hebben gekregen waarin al deze zaken stonden. Dan hadden wij ons het stellen van de vragen kunnen

besparen. Maar goed, zo gaat dat nu eenmaal. Ik begrijp ook niet waarom het besluit in een vertrouwelijk verslag is opgenomen. Dat doet mij dan denken: "Wat staat er in een vertrouwelijk verslag wat eigenlijk openbaar had kunnen zijn?" Dit is immers een openbare aangelegenheid en één vergadering erna had dat toch bevestigd kunnen worden in een openbaar verslag? Dat zijn technische details, maar goed.

Mij blijft verbazen dat op 8 december 2008 de gedeputeerde nog meldt dat alles onder controle is. Er zijn toen veel vragen gesteld over de gebiedscommissie en andere zaken. Een week later stelt de gedeputeerde voor het dossier over te dragen. Daarvoor kunnen allerlei goede redenen zijn, maar ik vind de beantwoording op deze vragen heel beperkt en niet helemaal bevredigend. Laat ik het maar zo uitdrukken. Wat ik ook niet bevredigend vind, is dat op 8 december 2008, hoewel al bekend was dat LTO niet aan de gebiedscommissie zou deelnemen, dat niet bij de Staten bekend was. Dat had wellicht invloed gehad op de discussie en op de besluitvorming. Maar goed, dat zij zo.

Ik wil niet te veel vragen meer toevoegen, omdat ik mij kan voorstellen dat ook collega's dat nog willen doen. Wat mij betreft spelen in het politieke oordeel twee dingen een rol. Enerzijds gaat de discussie steeds meer over de vraag van draagvlak versus bestuurlijke verantwoordelijkheid. Naar de mening van GroenLinks is die bestuurlijke verantwoordelijkheid nu echt aan zet en mag het niet zo zijn dat het draagvlak ertoe kan leiden dat besluiten nog langer vooruitgeschoven worden. Er zijn al drie gedeputeerden die dit dossier hebben gehad en het niet tot een goed einde hebben weten te brengen. Dat zal niet aan die gedeputeerden hoeven te liggen. Het kan ook zijn dat het politieke draagvlak, voor welk besluit dan ook, onvoldoende is uitgediscussieerd, in elk geval binnen de coalitie. Het kan ook zijn dat men zich werkelijk vertilt aan dit dossier, omdat men het als een te licht dossier behandelt terwijl het een verschrikkelijk zwaar dossier is. Mijn vraag blijft staan hoe het kan dat de gedeputeerde op 8 december 2008 meldt dat alles naar wens gaat en dat hij een week later zegt: "Een ander moet dit doen." Het kan verstandig zijn, maar het blijft een merkwaardige ommezwaai.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Aanvullend op wat collega Nugteren aan vragen heeft voorgelegd, ook in de tweede termijn, wil ik de volgende vragen nog stellen.

Het is duidelijk dat al in december 2008, tijdens de behandeling van het voorstel over de zevende variant, het draagvlak volkomen ontbrak; de gemeente De Ronde Venen, LTO en daarna het waterschap. Er is iets over gezegd door de commissaris en gedeputeerde Krol. Het was echter toch ook zo dat het waterschap grote vraagtekens had bij de in hun opvatting beperkte randvoorwaarden om die zevende variant in te vullen.

De vragen die ik aanvullend wil stellen gaan over de positie van de heer Binnekamp. De heer Binnekamp raakt een belangrijk dossier kwijt. Heeft het college overwogen, vanwege het feit dat er ruimte komt in de portefeuille van de heer Binnekamp, een van de portefeuilleonderdelen van de andere collega's naar de heer Binnekamp door te schuiven? Het lijkt mij dat het van belang is, gezien de positie van de heer Binnekamp ook in andere belangrijke dossiers die de komende maanden via zijn hand naar de Staten komen, dat wij niet te maken krijgen met een vleugellamme gedeputeerde. Als het college immers vertrouwen heeft in de activiteiten van de heer Binnekamp, dan was het logisch geweest dat de tijd die vrijkomt, opgevuld wordt met portefeuilleonderdelen van de andere gedeputeerden. Daarop wil ik nog graag een antwoord krijgen.

De heer ROBBERTSEN (CvdK): Mijnheer de Voorzitter! De heer Nugteren zegt: alles was toch naar wens op 8 december 2008? Als voorzitter van de Staten heb ik bij die discussie gezeten, maar ik kan voor mijzelf niet de conclusie trekken dat daar alles naar wens was. Er was een moeilijk debat, een moeilijke discussie, over een moeilijk onderwerp. Er waren veel vragen, veel wensen uit het gebied en veel opvattingen van diverse kanten. Dat heeft er juist toe geleid dat Gedeputeerde Staten op 8 december 2008 uitdrukkelijk een stuk in de Staten hebben gebracht dat de vraagstelling inhield: gaan wij door met die polder, onder welke randvoorwaarden gaan wij dat doen en gaan wij van de varianten die er liggen naar een keuzevariant, de combinatievariant? Dat was een debat dat van invloed was op hoe het college in zo'n dossier zit.

Het was van het grootste belang voor het college om op dat moment te horen of de Staten van Utrecht zouden kiezen voor doorgaan met het proces volgens de kaders en de richtlijnen die in dat debat zijn weergegeven. Het kwam erop neer dat er veel varianten lagen, dat geen van die varianten het zou worden en er één combinatievariant zou komen waaraan een gevolg zou worden gegeven binnen de kaders. Daartoe hebben de Staten Gedeputeerde Staten de opdracht gegeven.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! "Naar wens" heb ik niet bedoeld in de zin dat de discussie vlot verliep en dat er eensgezindheid was over de manier waarop het allemaal moest. Ik heb bedoeld dat de heer Binnekamp niet de indruk heeft gegeven het dossier moe te zijn of dat hij een andere portefeuillehouder meer voor de hand vond liggen. Integendeel, hij stond de zaak vrij enthousiast te verdedigen. Hij kreeg er ook een meerderheid voor. Tegelijkertijd was er na beantwoording van de vragen – bijvoorbeeld: hoe denkt u dat de gebiedscommissie gaat verlopen – vertrouwen dat het zou gaan lukken. Dan blijft voor mij de vraag wat hem tussen 8 december en 16 december 2008 heeft bewogen toch te besluiten dat hij dit niet verder meer moest doen. Daarvoor was in de Statenvergadering geen aanleiding. Als dit al een aanleiding was, dan zou dat moeten gelden voor heel veel dossiers.

De heer ROBBERTSEN (CvdK): Mijnheer de Voorzitter! Op 8 december 2008 was het voor het college heel belangrijk te horen wat de Staten wilden. De Staten hebben duidelijk gemaakt: ga met de combinatievariant op pad en probeer daarvoor draagvlak te krijgen. Overigens, ook de heer Binnekamp heeft er in zijn mondelinge inbreng in die vergadering gewag van gemaakt dat LTO niet stond te dringen om mee te doen in de gebiedscommissie en daar zeer grote vragen bij stelde. De positie van de heer Binnekamp, zeg ik tegen de heer Bos, is in het college op geen enkele manier ter discussie of ter discussie geweest. De portefeuilles zijn in die zin ook niet verdeeld. Daarom is het de projectgedeputeerde die Groot Mijdrecht Noord trekt en niet de portefeuillehouder Water. Dit is gedaan om ruimte te creëren in het proces dat iemand met een frisse blik, zonder historie en onbeladen, aan die discussie leiding kan geven.

In die zin heeft het college daarover gesproken en is tot die verdeling gekomen. Er is verder geen verandering van grote werkdruk.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Als je voorstelt de portefeuille Groot Mijdrecht Noord bij de heer Binnekamp weg te halen en over te dragen aan een andere gedeputeerde, dan komt er tijd vrij.

De heer ROBBERTSEN (CvdK): Mijnheer de Voorzitter! Ja, dat is zo, maar er wordt ook tijd ingevuld. Ik heb niet de indruk dat bij de verdeling van de portefeuilles, ook niet in het vorige college, er gekeken is naar het tijdsbeslag. Die opmerking neem ik voor mijn eigen rekening. Waar het om gaat is de achterliggende gedachte of je ruimte, zoals uitgelegd is door de heer Krol in zijn beantwoording, in het proces kunt brengen om het proces haalbaar te maken en dichterbij te brengen. Het gaat niet om het tijdsbeslag.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik snap die achterliggende motivering wel. Heel praktisch: een van de gedeputeerden wil dit dossier overdragen, want dat biedt voor anderen meer ruimte en meer kans op succes. Prima, daar kan ik inkomen. Toch ontstaat er bij deze gedeputeerde ruimte. Een deel van een andere portefeuille, bijvoorbeeld die van de heer De Jong, zou aan hem kunnen worden overgedragen. Dat lijkt mij een soort logica.

De heer ROBBERTSEN (CvdK): Mijnheer de Voorzitter! Dat is voor de leden van het college en voor het college als geheel, dat één en ondeelbaar is, geen reden geweest daarover te spreken.

De VOORZITTER: Dan sluit ik hiermee het interpellatiedebat af en mag ik, een ervaring rijker, het stokje overdragen aan uw reguliere voorzitter.

(De heer Robbertsen neemt het voorzitterschap over.)

Vragenhalfuurtje.

De VOORZITTER: Er zijn geen vragen ingediend.

Vaststellen van de notulen van 10 november 2008 en de besluitenlijst van 8 december 2008.

De VOORZITTER: Ik stel voor de notulen van 10 november 2008 vast te stellen, inclusief het wijzigingsvoorstel dat u gekregen hebt.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stellen Provinciale Staten de notulen van 10 november 2008 vast inclusief het bijbehorende wijzigingsvoorstel en de besluitenlijst van 8 december 2008.

Mutatie bestuurlijke gremia.

Zonder beraadslaging besluiten Provinciale Staten bij acclamatie overeenkomstig het voorstel.

Instelling ad hoc commissie Pakketstudies.

De VOORZITTER: U heeft een gewijzigd voorstel op uw tafels aangetroffen. De reden van de wijziging is dat in artikel 1 en artikel 3 stond dat u als Staten voornemens waren uit uw midden de commissie te benoemen. Er zit echter een aantal leden in de commissie dat niet uit uw midden komt. "Uit uw midden" is bij deze artikelen geschrapt.

Zonder beraadslaging besluiten Provinciale Staten bij acclamatie overeenkomstig het voorstel.

De VOORZITTER: Dan is het nog de bedoeling een voorzitter voor deze commissie te kiezen. Er wordt een centrale voordracht gedaan, hoewel het altijd mogelijk is dat ook anderen zich kandidaat stellen.

De heer VAN EE (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn zeer ingenomen met de instelling van deze commissie en nog meer met de samenstelling, omdat wij gemerkt hebben dat de mensen die in deze commissie benoemd zijn een grote betrokkenheid hebben bij het onderwerp. Het is een complex onderwerp. Het zal veel bestuurlijke vaardigheid en inzicht van ons vergen.

Vandaar ook dat gevraagd is deze commissie te laten voorzitten door een persoon die zich onafhankelijk zou kunnen opstellen. De fractie van het CDA zou daarvoor de heer Jan Konijnenbelt als kandidaat naar voren willen brengen. In de vorige periode was hij al voorzitter van de commissie IME (Infrastructuur, Milieu en Economische Zaken). Van velen hebben wij destijds de opmerking gehoord dat hij als een kundig voorzitter op onafhankelijke wijze die commissie heeft voorgezeten. Dat indachtig lijkt het ons een goed voorstel voor deze commissie de heer Konijnenbelt voor te dragen.

De VOORZITTER: Zijn er andere voorstellen vanuit de Staten? Dat is niet het geval. Mag ik daaruit afleiden dat u zich allen kunt vinden in de voordracht van de heer Konijnenbelt? Dat is het geval. Onze gelukwensen aan de commissie en haar voorzitter. Veel succes bij dit werk.

Startersfonds provincie Utrecht 2009.

Mevrouw DEKKERS (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Deze week kreeg ik een enthousiast telefoontje van Eva: zij had een huis gekocht; eindelijk was het haar gelukt. Eva is de vriendin van mijn dochter en zij woont in een kleine huurwoning in Wijk bij Duurstede. Iets kopen voor zichzelf, wat zij zo graag wilde, kon niet. In Wijk bij Duurstede was niets te koop wat paste bij haar inkomen als verzorgster op het kinderdagverblijf en een starterslening was ook niet mogelijk in Wijk bij Duurstede. Maar, Eva is een doortastende, ondernemende vrouw en vond toch wat zij zocht én voor haar betaalbaar is. Met heel veel dank aan de starterslening, waarvan zij in haar nieuwe gemeente wel gebruik kon maken.

Wij weten het allemaal: starters hebben het moeilijk om een eigen plek te vinden op de woningmarkt. Zeker in onze provincie is het een opgave om een eigen woonplek te vinden. Een van de mogelijkheden om starters te helpen, is de instelling van het Startersfonds provincie Utrecht 2009. Veel gemeenten in de provincie Utrecht hebben inmiddels een startersfonds en kunnen starters de financiële steun geven die het verschil is tussen het wel kunnen kopen of niet. De instelling van een provinciaal startersfonds kan voor veel meer starters dan voorheen juist dit verschil maken.

De fractie van het CDA ondersteunt dit voorstel dan ook van harte. Zij doet een beroep op die gemeenten in onze provincie die nog geen startersfonds hebben om te overwegen dit wel in te voeren. Mede namens Eva en haar vrienden en vriendinnen.

Mevrouw WALTA (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De fractie van de VVD is voorstander van het bevorderen van het eigen woningbezit. De moeilijkheden die met name starters op de woningmarkt daarbij ondervinden, het gevolg van de hoge woningprijzen, gaan ons ter harte. Startersleningen, zoals wij die nu reeds in achttien van de negenentwintig gemeenten in onze provincie kennen, achten wij een goede remedie. Als provincie willen wij gemeenten in dit beleid steunen en de gemeenten die nog geen startersleningen verstrekken, stimuleren hiertoe over te gaan.

De huidige regelingen blijken voornamelijk gericht op de eigen inwoners van steden en dorpen. Wij zijn dan ook blij dat het voorliggende voorstel niet alleen de financiële ruimte van die gemeenten kan verdubbelen, 50% Rijk, 25% gemeente, 25% provincie, maar voor alle inwoners van onze provincie kan gelden, mits de woonplaats van hun keuze een startersfonds heeft. In deze laatste gevallen betaalt het Rijk 50% en betaalt de provincie 50%. De komende drie jaar zullen hierdoor 333 extra startersleningen verstrekt worden. De fractie van de VVD meent dat dit fonds hiermee tevens een goede stimulans zal zijn voor de nu haperende woningbouw en daarmee voor de Utrechtse bouwsector. Onbedoeld draagt dit fonds daardoor bij aan de stimulering van de Utrechtse economie. Dit op basis van reeds voorgenomen beleid en reeds bestemde financiële middelen.

Al met al kom ik tot de conclusie dat dit voorstel voor dit moment een belangrijke bijdrage kan leveren aan twee voor de VVD belangrijke thema's, te weten het eigen woningbezit en de economie. Onze fractie kan niet anders dan in dit geval volmondig in te stemmen met dit voorstel.

De heer POLLMANN (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Van mij zult u geen ander verhaal horen dan het verhaal van mijn twee voorgangers. Het startersfonds dat nu ter bespreking is, ondersteunen wij van harte. Het is lastig voor de starters om op de woningmarkt de eerste stap te zetten en een

koopwoning bemachtigen. Ten eerste zijn er te weinig koopwoningen. Dat is eigenlijk een heel ander verhaal en hoort thuis bij een heel ander onderwerp. Echter, ook de financiering kan nogal wat problemen opleveren. Met name in de provincie Utrecht, centraal gelegen, met een grote druk op de woningmarkt, is het probleem groot. Daarom is het voorstel dat nu voorligt, om een financieel steuntje in de rug te geven bij de koop van het eerste huis, een prima zaak.

Wij hebben het al in ons verkiezingsprogramma geschreven dat wij vanuit de provincie graag druk willen uitoefenen op alle gemeenten in de provincie Utrecht – uiteraard niet op de gemeenten die al zo'n fonds hebben – die zo'n fonds nog niet binnen hun muren hebben. Dit provinciaal fonds kan een stimulans zijn voor die gemeenten die dat op dit moment nog niet hebben. Ik denk dat wij die gemeenten hiermee kunnen overtuigen, want die gemeenten kunnen een eigen gemeentelijk fonds instellen ten gunste van de starter op de woningmarkt. Een prima voorstel. Uitvoeren nu.

De heer LUTFULA (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de vorige sprekers. De woningen zijn te duur voor een normaal inkomen. Ik noem ook een voorbeeld. Ik heb een goede vriend met een goede baan, maar zijn inkomen is niet genoeg om een gewone woning te kunnen kopen in Utrecht. Wij vinden dit voorstel daarom ook goed, maar het voorstel is geen langetermijnoplossing voor het woningtekort in de provincie. De oplossing moet komen in een andere vorm, bijvoorbeeld de maatschappelijk gebonden eigendom met een financiële ondersteuning voor de starters van de woningcorporaties. Als zij het huis verkopen na een aantal jaren, kunnen zij een deel van de winst teruggeven aan de corporatie. Een andere mogelijkheid is erfpacht, zodat de grond in eigendom van de gemeente blijft, en niet voor de grond betaald hoeft te worden. Zo kunnen iets goedkopere huizen gebouwd worden om de starters te helpen.

Wij vinden dit een goed voorstel en wij zullen dit steunen.

Mevrouw DE HEER (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Een uitstekend statenvoorstel. Het is wat onze fractie betreft een goede uitwerking van eerder gestelde kaders. Wij waren in mei 2008 al voor, maar in het huidige economische klimaat zijn wij eigenlijk alleen nog maar positiever geworden over dit voorstel.

Dank voor de extra toelichting die wij toegestuurd hebben gekregen van het college. Dit leverde geen nieuwe informatie op. Alles stond al in het eerste stuk. Het was dus niet nodig geweest, maar dat lag aan de Staten, die hier zelf om gevraagd hebben.

Wij hopen van harte dat het fonds de gemeenten zal stimuleren hun aandeel positief op te vatten. Het is ook al door anderen gezegd. Daarmee staat of valt het hele verhaal uiteindelijk. Wij hebben er echter alle vertrouwen in.

Tot slot. Wij dringen er wel op aan dat de regeling in zijn uitvoering zo eenvoudig mogelijk, maar ook zo snel als mogelijk zal zijn. Wanneer je puzzelt op een hypotheek, kun je niet al te lang wachten. College, veel succes met de uitvoering.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Van de fractie van D66 een heel ander geluid. Wij hadden bij de behandeling van de uitgangspunten van dit startersfonds al gezegd dat wij principieel tegen het verstrekken van startersleningen zijn. Onder het motto "schoenmaker blijf bij je leest" steken wij, wat de fractie van D66 betreft, liever meer geld in stimulerende maatregelen, zoals wij inmiddels doen met verschillende fondsen die de afgelopen tijd zijn ingesteld. Dat zijn onder meer het Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen, de Stimuleringsregeling voor Collectief Particulier Opdrachtgeverschap en de Stimuleringsregeling Vernieuwend Bouwen en Wonen.

De heer POLLMANN (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Principieel tegen?

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ja.

De heer POLLMANN (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Is dat een landelijk door D66 gedekt principe? In een andere provincie, bijvoorbeeld in Gelderland, neemt zelfs een D66-fractie het initiatief om te komen tot zo'n startersfonds.

Dus waarom D66 in de provincie Utrecht niet? Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik weet niet hoe dat bij de partij van de heer Pollmann is, maar bij D66 is het zo dat wij onafhankelijk kunnen denken.

De heer POLLMANN (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Dat is bij ons ook zo, maar als mevrouw Versteeg er een principe van maakt, dan lijkt mij dat zoiets landelijk ...

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Dat is niet de zaak van de heer Pollmann hoe wij dat in de partij afstemmen, maar ik kan hem zeggen wat ons standpunt hier is. Ik ben hier als statenlid in Utrecht om het beleid te accorderen, te onderstrepen of er kritische kanttekeningen bij te zetten.

Nogmaals, wij steken dus liever geld in dit soort stimulerende maatregelen dan dat wij ons geld gaan steken in een startersfonds, dat onzes inziens, als het gaat om de technische uitvoering, moeilijk te verdedigen valt. Bovendien zijn de omstandigheden, gezien de kredietcrisis, dusdanig veranderd dat de noodzaak voor dergelijke maatregelen in tegenstelling tot wat voorliggend stuk hierover meldt, ook nog eens discutabel is. Over die technische uitvoering en de kredietcrisis heb ik nog enige vragen aan Gedeputeerde Staten, te meer gezien de nagekomen informatie.

Voor D66 bevestigt dit alleen maar dat wij als provincie dit, het verstrekken van startersleningen op deze wijze, vooral niet moeten willen. Het nagezonden memorandum heeft geenszins de vraag over mogelijke rechtsongelijkheid weggenomen. Daarover ontspan zich een hele discussie tijdens de behandeling in de commissie op 15 december jl.. En het lijkt ook het mogelijk merkwaardige effect alleen maar aan te scherpen dat het voor gemeenten wel eens aantrekkelijk wordt om vooral geen eigen startersleningen dan wel ook provinciale startersleningen te verstrekken. Immers, als startend burger winkelend in woningenland in deze provincie zou ik toch de neiging krijgen, met het lijstje dat ons is verstrekt en dat na het aannemen van dit statenvoorstel nog aangevuld moet worden met provincies die bereid zijn ook de provinciale startersleningen te verstrekken, maar eens te gaan kijken waar ik de meeste mogelijkheden heb. Kortom, men is beperkt in zijn keuzevrijheid,

want de rechten zijn niet overal dezelfde. Het verstrekken van provinciale startersleningen is vrijblijvend. Als gemeenten eigen inwoners, mét sociale binding, meer kansen willen geven op de eigen koopmarkt, kunnen zij dus gewoon weigeren deze leningen aan mensen zonder sociale binding te verstrekken. En gemeenten die om voor hen moverende redenen mensen die in een lager koopsegment winkelen, liever niet dan wel willen, kunnen hen vooral niet tegemoetkomen door die startersleningen niet te gaan verstrekken. Ergo, met onze regeling gaan wij die ongelijkheid voor zowel burgers als voor gemeenten, die al wel leningen verstrekken, alleen maar versterken. D66 vraagt zich af of, als dit een wetsvoorstel zou zijn geweest, het vanwege de rechtsongelijkheid die het lijkt te creëren überhaupt de Eerste Kamer zou passeren. En wat zou de Raad van State hiervan zeggen als dit zo zou worden voorgelegd? Dat brengt de fractie van D66 tot de volgende vragen aan Gedeputeerde Staten. Kan het college zijn hand in het vuur steken dat dit voorstel geen problemen gaat opleveren, mocht het onverhoopt aan de Raad van State worden voorgelegd? Is dit überhaupt juridisch getoetst? Dat kan ik niet uit de juridische toelichting halen, waarin vooral wordt gesproken over een deelnemingsovereenkomst met de Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten.

Dan de kredietcrisis. Het stuk dat nu voorligt en dat op 15 december 2008 in de commissie is besproken, lijkt met de kennis van nu achterhaald. Bijvoorbeeld, en ik citeer, bladzijde 1 van de toelichting: "Het is op dit moment moeilijk in te schatten welke effecten de huidige kredietcrisis heeft op de risico's die het verstrekken van startersleningen met zich meebrengt. Door bijvoorbeeld een gematigde loonstijging kan het gemiddeld langer duren voordat er rente betaald moet gaan worden." Is er inmiddels niet sprake van een grote dreigende werkloosheid? En is een gematigde loonstijging op dit moment niet een ver-van-mijn-bed-show? Schuilt hier niet een groter risico in voor de provincie dan aanvankelijk gedacht? Het risico leek aanvaardbaar. De volgende vraag aan Gedeputeerde Staten: Gedeputeerde Staten, wordt er nog steeds wel over gedacht dat het een aanvaardbaar risico is en dat wij dit niet mee hoeven te nemen?

Wat te denken van de zin op bladzijde 1 van het Statenvoorstel: "Het is voor starters op de woningmarkt steeds moeilijker de stap naar een koopwoning te maken". En de uitspraak van gedeputeerde De Jong in de commissie, zie ook het verslag: "Beter ware het dat er geen startersfonds nodig was wanneer woningen goedkoper zouden zijn geweest. Echter, de werkelijkheid is weerbarstig." Ik weet niet, voorzitter, of u de krant heeft gelezen de afgelopen dagen, maar er is bijna sprake van euforie. Ik citeer vrij uit het Utrechts Dagblad en de Volkskrant van afgelopen vrijdag: "Voor starters op de Nederlandse woningmarkt breken na jaren van uitsluiting eindelijk weer betere tijden aan. Door dalende huizenprijzen wordt een eigen huis voor hen weer bereikbaar. En minstens zo belangrijk voor starters is de hypotheekrente die volgens verwachting gaat dalen. En, deze crisis werkt als een ontstopper." Heeft de kredietcrisis met de kennis van nu niet degelijk effect op de woningmarkt in het voordeel van de koper? Dat roept bij ons de vraag op of wij niet achter de feiten aanlopen. Dat brengt mij bij de laatste vraag aan de gedeputeerde. Hoe kijken Gedeputeerde Staten, een maand verder, met de kennis van nu aan tegen dit voorstel en de eigen uitspraken van de gedeputeerde die hiervoor verantwoordelijk is, die hij in de commissie van 15 december jl. heeft gedaan? Ik zou hierop graag van Gedeputeerde Staten antwoord krijgen.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! U ziet wel dat de positie als secundus op een aantal dossiers in het college op zo'n dag als vandaag toch echt wat betekent en dat wij elkaar daarin tot ondersteuning kunnen zijn. Ik zal trachten een waardig plaatsvervanger van collega De Jong te zijn.

Een aantal opmerkingen in algemene zin. Een aantal fracties heeft heel positief gereageerd op de startersleningen. Dat is niet verwonderlijk, omdat een groot deel van de Staten bij de coalitievorming afspraken op dit punt heeft gemaakt. Het college voert dus eigenlijk uit wat de Staten hebben gevraagd. Voor mij betekent het dat alle opmerkingen over de pro's en contra's van startersleningen – wat betekent het voor de woningmarkt, wat voor effecten heeft dat, helpt het wel voldoende – bij de behandeling van dat akkoord in deze Staten al 'in de ogen zijn gezien'.

Voor een groot deel van deze Staten was dat positief. Dat heeft ertoe geleid dat door de fracties van het CDA, de VVD, de PvdA en de SP en de ChristenUnie met positieve geluiden over de starterslening is gesproken. Dat is interessant, want de argumenten die door deze fracties gebruikt worden, helpen mensen die niet zelfstandig op de woningmarkt terecht kunnen. Het is misschien zelfs wel, zoals de fractie van de VVD verwoordde, in de huidige economische situatie van belang dat mensen blijven kopen. Het heeft dus een dempend werkend, positief effect op de crisis. Interessant is te constateren dat over hetzelfde voorstel vanuit de fractie van D66 met bijna dezelfde argumenten tot een contraire vraagstelling wordt gekomen. Dat mag, omdat de starterslening in Nederland een onderwerp is waarover verschillend gedacht wordt. Het is toch interessant dat in de Staten over eenzelfde voorstel heel verschillend bewogen wordt.

Startersleningen zijn beperkte middelen die een beetje helpen bij mensen die zich niet zelfstandig op de woningmarkt kunnen redden. Het is geen Haarlemmerolie, het helpt niet iedereen en altijd, maar het draagt bij om het voor een bepaalde groep mensen gemakkelijker te maken een eigen woning te verwerven. Het is mooi als mensen een eigen woning verwerven. Zij voelen zich verantwoordelijk voor het huis, maar vaak ook voor hun buurt. Ik hoorde ook iets zeggen over het effect dat het heeft op de kwaliteit van de leefomgeving.

Dan de vragen van de fractie van D66. Deugt het juridisch allemaal wel? Is het wel juridisch getoetst? Hoe zit het met de crisis? Leidt de crisis niet tot een andere afweging? Zijn de risico's voor de provincie niet toegenomen? Ik zal proberen deze vragen te beantwoorden.

Het is evident dat het college met deze regeling de gemeenten ondersteunt die de starterslening hebben, dan wel die bereid zijn de provinciale regeling uit te voeren. Dat betekent per definitie, als gemeentebesturen en gemeenteraden ervoor kiezen niet een starterslening te hebben en er geen uitvoering aan te geven, dat het in die gemeenten niet gebeurt. Dat is een spannend onderdeel van de commissiebehandeling geweest, heb ik begrepen. Verschillende fracties hebben daarover vragen gesteld.

Het is ook een spannend onderdeel van dit voorstel, maar Gedeputeerde Staten hebben echt de overtuiging door het nu financieel voor gemeenten zo aantrekkelijk te maken en door de provinciale bijdrage te reserveren voor alle gemeenten aan hun startersleningen, dat veel meer gemeenten in het Utrechtse er gebruik van gaan maken. Maar, er blijven enkele gemeenten in deze provincie die met hun gemeenteraad en hun college, om vaak heel principiële redenen, besloten hebben dat niet te doen. Dat is inderdaad ongelukkig als je in die gemeenten woont. Wij hebben daarvoor echter prachtige democratische instrumenten; als gemeentebestuurders en gemeenteraden hun inwoners met beperkte inkomens dit soort middelen onthouden, dan hebben wij daarvoor een keer per vier jaar uitstekende correctiemechanismen. Ik zou het als wethouder van een gemeente niet graag uitleggen en als ik zou moeten zeggen: u hebt pech als u een laag inkomen heeft; bij de burens werkt het wel en bij ons werkt het niet. Dat levert een ongelijkheid op, maar wij hopen zeer dat gemeenten met het voorstel dat wij nu gedaan hebben, er gebruik van zullen gaan maken. Wij laten een jaar lang de middelen beschikbaar, ook voor de gemeenten die nu deze regeling niet hebben, in de verwachting dat deze strategie van verleiding ertoe leidt dat zij wel van de regeling gebruik gaan maken. Zij zullen het echter, dat weten wij, niet alle negenentwintig doen.

Deugt het juridisch? De starterslening, uitgevoerd door SVN (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten) is, voor zover ik mij herinner, bedacht door het ministerie van VROM en is voor een groot deel met rijksgeld gefinancierd. Het is een rijksregeling, waarbij wij ervan uitgaan dat die zorgvuldig getoetst is. Ook de VROM-startersregeling, die al jarenlang bestaat, gold niet in elke gemeente. Dus als een gemeente niet aan die starterslening wilde meedoen, dan kon je niet de VROM-regeling gebruiken. Die ongelijkheid zat er vanaf het begin van de regeling in en heeft nog niet eerder tot juridische discussies en vragen geleid. Een gemeente kan namelijk een andere beslissing nemen. Dat is het primaat van de gemeentebesturen. Nogmaals, daarop is democratische controle en correctie mogelijk.

Risico's voor de provincie. Dat vond ik wel een interessant punt. Als ik het stuk echter goed gelezen heb is het zo dat mensen die van deze regeling gebruik maken, onder de Nationale Hypotheekgarantie vallen. Daarmee worden de financiële risico's voor mensen die hun hypotheek niet meer kunnen betalen, niet afgewenteld op provinciaal land maar op de Nationale Hypotheekgarantie. Wie daar ooit mee te maken heeft gehad, weet dat de voorwaarden dusdanig streng zijn dat de kans dat mensen dat niet meer kunnen betalen, nadat zij eenmaal geaccepteerd zijn, niet zo heel groot is.

De laatste vraag is interessant. Betekent de crisis niet iets anders? Aan de ene kant is de crisis in de vraagstelling van mevrouw Versteeg een risicargument voor de regeling: er komt misschien wel meer werkloosheid en wat gaat dat betekenen voor het risico van de provincie? Aan de andere kant is de crisis misschien wel een zegen, omdat de prijzen dalen en het voor starters met de dalende hypotheekrente misschien gemakkelijker wordt. Het college heeft de overtuiging dat de woningmarkt in Utrecht tot in lengte van jaren een spannende woningmarkt zal blijven, in die zin dat er veel meer vraag zal zijn dan aanbod. Dat zal altijd een hoger prijsniveau betekenen dan in andere delen van Nederland. Het zal altijd goed zijn mensen die het echt niet op eigen kracht kunnen enigermate te ondersteunen, zoals met deze starterslening. Ook in tijden van iets dalende woningprijzen blijft dat een noodzakelijkheid, althans volgens het college.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! De fractie van D66 waardeert de enorme inzet en de energie die de heer Krol geeft aan het prachtig beantwoorden van alle vragen die ik gesteld heb. Desalniettemin kan ik niet verhelen dat wij geenszins overtuigd zijn van de haalbaarheid en van de juridische houdbaarheid van dit voorstel. Het heeft ons alleen maar gesterkt in onze mening dat wij dit als provincie vooral niet moeten doen en ons, om meerdere redenen, bij onze leest moeten houden. Derhalve zullen wij tegen dit voorstel stemmen.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Zeker gezien de eerdere toezeggingen die in de commissie zijn gedaan naar aanleiding van de vragen die ik had gesteld over de precieze verdeling naar de starters toe en gezien de memo die wij onlangs hebben ontvangen, stemmen wij voor het voorstel.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten hierna overeenkomstig het voorstel, met de aantekening dat de fractie van D66 geacht wordt tegengestemd te hebben.

Prestatieovereenkomst Zorgeloos Wonen.

Mevrouw VAN BENTHEM (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Vandaag ligt voor ons ter besluitvorming het Statenvoorstel Zorgeloos Wonen. Zoals al in de commissievergadering gezegd is, is de PvdA zeer enthousiast over het project Zorgeloos Wonen en de realisatie van een levensloopbestendige wijk met een compleet aanbod op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Als partij kunnen wij een dergelijk project alleen maar ondersteunen. Echter, bij dit projectvoorstel zit het probleem niet in het project zelf, maar in een kleine zin in de paragraaf over de financiering.

In deze paragraaf wordt namelijk gesteld dat er ruim € 500.000 is in dit project en dat het geld dat over is, wordt besteed aan het programma Utrechtse Jeugd Centraal. Op zich is dat natuurlijk niet erg, want hoe meer hoe beter, zou je zeggen. De zin eindigt echter met: " ... dit aan te wenden voor het budget Utrechtse Jeugd Centraal waar een tekort is". Een tekort? Daarvan was in voorgaande besprekingen nog nooit sprake. Nu is er in een keer een tekort en moet er van alle kanten geld worden ingezameld. De fractie van de PvdA is van mening dat bij een dergelijk zo belangrijk provinciaal onderwerp er nooit een tekort mag zijn. Het is een kwestie van prioriteitstelling. Er is een aantal onderwerpen waarin je als provincie de belangrijkste partij bent en de beslissingen moet nemen; zo ook bij de jeugdzorg in onze provincie. Het mag niet zo zijn dat wij juist op dit punt geld moeten inzamelen bij andere projecten. Nee, dat geld moet er gewoon zijn. Wij willen graag van de gedeputeerde weten hoe groot het tekort is in het programma Utrechtse Jeugd Centraal, hoe zij dit probleem gaat oplossen en waar in de

toekomst nog meer geld vandaag gehaald moet worden om het tekort, waarvan zij spreekt, op te lossen. Het antwoord dat wij eerst het geld dat is bestemd voor het programma Utrechtse Jeugd Centraal maar moeten opmaken en dat, mocht er een tekort ontstaan, wij weer bij het college mogen aankloppen, is onvoldoende. Een tekort, waarvoor destijds al was gewaarschuwd, is al blijkbaar al. Het is zonde dat de glans die hoort bij een programma als Utrechtse Jeugd Centraal door dit soort financiële problemen langzaam begin te vervagen. Daarvoor staat de jeugdzorg te hoog op de provinciale agenda.

De heer LUTFULA (SP): Mijnheer de Voorzitter! Het project Zorgeloos Wonen zien wij als een tweedelig project. Een deel van het project gaat over de sloop van sociale woningen in de wijk en het tweede deel gaat over de bouw van woningen voor Zorgeloos Wonen. De SP ziet de sloop van de sociale woningen als het vernietigen van de balans tussen de woningen in de wijk. Er moet sprake zijn van een goede verhouding van alle factoren: rijk en arm, gezond en niet gezond. Met dit onderdeel zijn wij het zeker niet eens. Wij zijn wel voor het tweede onderdeel, de bouw van de 'zorgeloze woningen', op basis van hetzelfde principe van de zojuist genoemde balans. Wij vinden dit project uiteindelijk een medicijn met heel veel bijwerkingen. Wij ondersteunen het project uiteindelijk wel.

Mevrouw PENNARTS (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ook ik wil bij dit agendapunt niet spreken over het project Zorgeloos Wonen. Daarvoor betuigen wij namelijk wel onze instemming. Het gaat om een financieel aspect van het besluit dat erbij hoort. Dat brengt mij meteen op een klein administratief probleem. Ik heb hier twee keer een ontwerpbesluit voor mij. Het ene is gedateerd 9 november en het andere is gedateerd 25 november en deze hebben een verschillende strekking. In het ontwerpbesluit van 9 november wordt voorgesteld het deel dat niet uitgegeven wordt aan het project Zorgeloos Wonen, toe te voegen aan de algemene reserve en dat vervolgens weer beschikbaar te stellen aan het programma Utrechtse Jeugd Centraal. Het document van 25 november, voorzien van het blauwtje, gaat nog uit van het oorspronkelijke commissievoorstel, waarbij het overschot van het

project Zorgeloos Wonen wordt aangewend voor het tekort op het programma Utrechtse Jeugd Centraal.

De VOORZITTER: Wat telt is het besluit van vandaag.

Mevrouw PENNARTS (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb hier twee keer staan: besluit van 19 januari. Ik heb het echter twee keer in een andere context gekregen. Laat ik eerst mijn verhaal maar afmaken, dan hoor ik zo meteen wel waar het op uitkomt. Wij zijn hier ongelukkig mee. Ik ga dan uit van het stuk dat zegt dat € 500.000 overschot van Zorgeloos Wonen naar de algemene reserve gaat en vervolgens naar het programma Utrechtse Jeugd Centraal. Die laatste stap was voor de fractie van GroenLinks niet nodig geweest. Wij willen wel een signaal afgeven op dit punt dat het ons zorgen baart hoe er wordt omgesprongen met het budget voor het project Utrechtse Jeugd Centraal. Op 10 november hebben wij € 2.000.000 uit het budget gehaald ten behoeve van het IPO-convenant en is er een toezegging geweest van de gedeputeerde, dat als er een tekort zou zijn op het programma Utrechtse Jeugd Centraal, zij die € 2.000.000 zou komen ophalen en dat dit bedrag weer ten goede zou komen aan het programma Utrechtse Jeugd Centraal. Zeker komt de gedeputeerde tekort, want toen de Staten het programma vaststelden is er gezegd dat het budget aan de krappe kant was en dat het bedrag van € 23.000.000 hard nodig was. Het probleem zit volgens ons in het volgende punt. Er wordt nu de indruk gewekt dat er allerlei potjes omgekeerd moeten worden om het budget voor Utrechtse Jeugd Centraal weer sluitend te krijgen. Mijn vraag is of wij nu steeds weer het toeschuiven van overschotten naar dit programma krijgen, totdat wij weer op het oude niveau terug zijn. De indruk zou kunnen bestaan dat dit programma een soort bodemloze put wordt, waarin iedere keer bedragen geschoven worden om op het initiële bedrag uit te komen. Wij hadden liever gezien dat de gedeputeerde aan het eind van het verhaal in een keer dat bedrag had aangevuld, zodat voor ons duidelijk zou zijn welk tekort er is en wat er eventueel extra nodig is voor dit programma.

De VOORZITTER: Mevrouw Pennarts, er zijn inderdaad twee versies in omloop. Wij zullen achterhalen welke de juiste is.

Mevrouw DE HEER (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Een prima project, een prima stuk en een hoge mate van uitwerking van eerder vastgestelde kaders, zijnde het programma WelThuis!. De ontwikkeling van levensloopbestendige wijken ondersteunen wij van harte.

De kritische kantekening die ik in de commissie heb gemaakt, betrof het voorgenomen besluit om het niet-bestede bedrag van ruim € 500.000 aan te wenden voor het dekken van het tekort op Utrechtse Jeugd Centraal, want daar is immers een gat geslagen van € 1.900.000 door het IPO-convenant. Hoe graag wij ook die € 1.900.000 in z'n totaliteit weer aanvullen, ging dit voorgenomen besluit ons iets te kort door de bocht. Wanneer je geld overhoudt, vloeit dat terug naar de algemene reserve. C'est ça. Daarom dank voor de aanpassing van het besluit. Wij zien dat niet als een pietluttigheid of iets voor de vorm. Het is echter een principe in de procedure en, als ik uitga van de versie waarin het bedrag via de algemene reserve terugvloeit naar Utrechtse Jeugd Centraal, dan zijn wij daar blij mee. Ik kan mij vinden in de woorden van mevrouw Pennarts. Zij zegt: laten wij voor het toekomende in een keer het resterende bedrag terug laten vloeien naar Utrechtse Jeugd Centraal, zonder dat wij daarvoor iedere keer deelbesluiten nodig hebben. Misschien dat daar een goed moment voor te vinden is.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Aanvankelijk hadden wij niet zoveel over dit punt te zeggen. De fractie van D66 vindt het een goede overeenkomst en zij is voorstander van levensloopbestendige wijken, ware het niet dat er een financieel niet-transparant voorstel in zat, dat echter dankzij een toegevoegd besluit, dat Provinciale Staten net voor het weekend kregen toegestuurd, wel transparanter is geworden. Dit verdient volgens onze fractie echter niet de schoonheidsprijs. Wij willen opmerken dat wij de politieke motivatie en de procedurele doorvertaling van het financiële voorstel en de wijze waarop met een wijziging wordt omgesprongen, als storend beginnen te ervaren. Er werd gesteld het resterende bedrag in reserve te laten en dit aan te wenden voor het budget Utrechtse Jeugd Centraal, waar een tekort is. Vooral het stukje "waar een tekort is" deed het nodige stof opwaaien in de commissie-

vergadering van 15 december 2008. Wellicht was de bewoording ongelukkig gekozen, maar de gedeputeerde heeft in de commissie in het geheel niet de indruk gewekt hiervan afstand te willen nemen. Zij verdedigde haar voorstel, zowel de bewoording als de financieel-technisch gekozen oplossing. Eigenlijk is het dus vreemd dat wij ook nu weer een paar dagen voor de vergadering van Provinciale Staten toch een gewijzigd voorstel krijgen, terwijl hiervan in de commissie helemaal geen sprake leek te zijn. Ik zeg nadrukkelijk 'ook nu weer', verwijzend naar het debat op 10 november 2008 over de extra gelden voor het wegwerken van de wachtlijst in verband met het akkoord IPO-Rijk. Het handelen van nu spreekt in elk geval het eerdere betoog van deze gedeputeerde in november tegen, waarom wel uit Utrechtse Jeugd Centraal voorlopig geld kan worden geput. De gedeputeerde heeft toen gezegd dat het een voorfinanciering betrof, en ik citeer: "Zodra wij door de centen heen zijn, terugkomen in de Staten om centen op te halen". Zie het PS-verslag dat vandaag is vastgesteld. Een maand later spreekt het voorliggend voorstel over een tekort. De fractie van D66 kan zich niet aan de indruk onttrekken dat dit niet getuigt van sterk, daadkrachtig en transparant politiek opereren. Het stoort ons en wij zullen hierop extra alert blijven.

Mevrouw HAAK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben blij dat het programma inhoudelijk enorm gesteund wordt. Ik denk dat dit door alle fracties wordt gezien als het allerbelangrijkste. Dat er woningen voor moeten verdwijnen, het punt waar de fractie van de SP het niet mee eens is, is eigenlijk een zaak van de gemeente Zeist. Het tekent natuurlijk het hele proces dat wij binnen een herstructurering van de gemeente Zeist in overleg zijn gekomen met deze gemeente om te kijken of wij binnen die herstructurering een goed zorgaanbod zouden kunnen realiseren. Ik ben blij dat dit door de Staten wordt gesteund. Daarmee hebben wij inhoudelijk breed de ondersteuning op het programma.

Het probleem zit vooral in de financiering. Ik ben het met de Staten eens dat dit van het begin af aan niet heel transparant is geweest. Eerst iets over een misverstand dat bij de fractie van de PvdA leeft. Wij hebben geen tekort op het programma Utrechtse Jeugd Centraal. Het daar-

voor bestemde geld is in principe voldoende, maar wij zijn geconfronteerd met een convenant dat wij moesten sluiten met het ministerie om extra gelden in te zetten. Die extra gelden hadden wij onvoldoende beschikbaar. Vandaar dat er een tekort ontstond van € 1.900.000. Dat ging dus alleen over de extra gelden. Ik heb toen voorgesteld – er is namelijk een afspraak zo'n tekort niet te dekken uit de algemene middelen – dat te doen uit het programma Utrechtse Jeugd Centraal. Ik heb een toezegging van de Staten gekregen dat op het moment dat wij toch alle financiën voor Utrechtse Jeugd Centraal nodig hebben, ik alsnog dat bedrag van € 1.900.000 toegewezen krijg door de Staten. Je kunt op veel manieren redeneren, maar mijn redenering is: als ik € 1.900.000 uit mijn programma moet financieren, doordat het ministerie die eis aan ons gesteld heeft, dus buiten de planning om, dan kan ik op het moment dat ik geld overhoud, dat geld daarvoor gebruiken. Het is een technische redenering. Wij hebben er in het college over gesproken en wij hebben met elkaar gezegd dat het uitstekend op deze manier kan. Dan kan het gat dat buiten je schuld om ontstaan is, worden gedicht op het moment dat er geld over is.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik bestrijd dat het een technische redenering is. Het is een politieke redenering. Alle provincies hebben een bestuursakkoord afgesproken met het IPO. Ter dekking daarvan heeft het 'oude' college die bijna € 2.000.000 gereserveerd in de algemene middelen. Een van de eerste stappen die dit college heeft gezet, is te besluiten die € 2.000.000 niet uit de algemene middelen te halen, maar om tegen de gedeputeerde te zeggen: haalt u het maar uit het budget van Utrechtse Jeugd Centraal. Bij de behandeling van de begroting is het woord 'tekort' niet gevallen. Er was immers geld genoeg. Nu wordt er gesproken van een tekort. Dat is het politieke momentum waar het hierover gaat. Het is dus geen technische redenering. Het is een politieke redenering, zo is mijn stelling.

Mevrouw PENNARTS (GL):Mijnheer de Voorzitter! Ook wij betreuren het dat die € 1.900.000 destijds uit het programma Utrechtse Jeugd Centraal is gehaald. Dat is echter een feit. Toen

de gedeputeerde de vorige keer zei dat zij voor die € 1.900.000 terug zou komen, was onze indruk dat zij dat in een keer zou doen, zodat het herkenbaar zou blijven. Ik wil aanstippen dat nu het gevaar bestaat dat als zij € 1.900.000 gaat aanvullen met € 500.000, met € 300.000, met € 400.000, wij telkens weer moeten spreken over extra geld voor Utrechtse Jeugd Centraal, terwijl het geen extra geld is: er is een bres ingeslagen en die moet weer aangevuld worden. Ik vind het grote risico daarbij dat, mocht er additioneel geld nodig zijn voor het programma Utrechtse Jeugd Centraal, er dan in de Staten niet thuis gegeven wordt, omdat inmiddels de indruk is gevestigd: wij blijven aan de gang met Utrechtse Jeugd Centraal; het is een bodemloze put. Bij sommige fracties bespeur ik dat geluid al in enige mate. Dat is een punt waarover de gedeputeerde ook zorgen zou moeten hebben.

Mevrouw HAAK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wij zullen in elk geval voortdurend, en dat zal ook plaatsvinden bij de begroting, een overzicht geven hoe de financiën ervoor staan. De Staten zullen telkens kunnen volgen hoe het met die € 1.900.000 ervoor staat. Het is dus nu € 1.900.000 min ruim € 500.000 geworden. Wij zullen dus telkens aangeven wat de stand van het gat is.

Mevrouw PENNARTS (GL): Mijnheer de Voorzitter! Kunnen wij niet met de gedeputeerde afspreken dat wij die € 1.300.000 wel in een keer aanvullen om het helder en transparant te houden? Daar is veel behoefte aan.

Mevrouw HAAK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Als er ergens zo'n bedrag ontstaat, dan zullen wij dat in een keer doen. Dat is er echter op dit moment niet. Dat is precies de reden waarom dat beslag op het programma gelegd is, gelukkig met de toezegging van de Staten dat het niet in mindering zou moeten komen op de uitvoering van het programma Utrechtse Jeugd Centraal; dat staat wat mij betreft bovenaan. Vandaar dat ik zeg dat het een technische redenatie is. Ik zeg toe dat wij die techniek zo transparant mogelijk zullen weergeven, zodat iedereen precies hoe het er voorstaat en dat er niet een tekort zal zijn op de uitvoering van het programma Utrechtse Jeugd Centraal.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde zegt dat zij alles voortaan zo transparant mogelijk zal weergeven. Betekent dat ... ?

Mevrouw HAAK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! 'Voortaan' zeg ik niet omdat dat in tegenstelling tot nu zou zijn. Wij zullen steeds bijhouden wat de stand van zaken is.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wat ik niet transparant vind, is dat de gedeputeerde in de commissie heel stellig iets verdedigt en dat er vervolgens een kleine wijziging in het voorstel uit de lucht komt vallen. Dat hebben wij nu twee keer gehad: er is een heel klein besluit toegevoegd. Eerst vond de gedeputeerde dat het bedrag haar technische doorvertaling was en dat daar niets mis mee was. In het nieuwe besluit, dat net voor het weekend is toegezonden, is een besluit toegevoegd, waardoor het bedrag via de algemene middelen toch weer naar Utrechtse Jeugd Centraal gaat. Dat vind ik verwarrend.

Mevrouw HAAK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Inhoudelijk gaat het nog over precies hetzelfde voorstel. Er is in de commissie kritiek geweest op ons principe dat elk bedrag dat overgehouden wordt, terugvloeit naar de algemene middelen. Vandaar dat wij gezegd hebben dat het een schoonheidsfoutje was en dat wij dat schoonheidsfoutje zullen corrigeren door het bedrag keurig terug te storten in de reserve en het bedrag uit de reserve toe te voegen aan het programma Utrechtse Jeugd Centraal.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde zegt dat geconstateerd is dat het een schoonheidsfoutje was. Ik neem aan dat dit is geconstateerd in Gedeputeerde Staten, tenzij ik iets gemist heb in de commissie. Ik heb het verslag erop nagelezen, maar nergens kunnen vinden dat zij dat toen een schoonheidsfoutje vond.

Mevrouw HAAK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Naar aanleiding van de kritiek uit de commissie, waar het college zich best iets van aantrekt, hebben wij in Gedeputeerde Staten besloten op die manier de zaak netjes te regelen, zoals afgesproken.

Mevrouw DE HEER (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Mevrouw Versteeg zei dat het zo verwarrend is dat wij nu weer een ander voorstel hebben gekregen. Mevrouw Haak haalde mij de woorden uit de mond, want ik wilde zeggen dat zij goed geluisterd heeft naar de commissie. Zij is constructief aan de slag gegaan met de dingen die vanuit de commissie naar voren kwamen. Dat lijkt mij zeer helder.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Dan lijkt het mij mooi dat wij daar een aanvullende brief bij krijgen, die precies duidelijk maakt waarom het in het voorstel gewijzigd is, zodat wij niet aan de slag hoeven te gaan om een amendement op te stellen. Dat bedoel ik ook met 'helder en transparant communiceren'. Als je echt krachtig optreedt, dan zeg je in de commissie al: ik kijk ernaar en ik laat u weten wat ik ermee doe. Dat is wat anders dan de suggestie wekken dat je erachter staat en dat wij dus impliciet via een voorstelwijziging dat daaruit op moeten maken. Dat is niet de stijl die D66 graag zou zien.

De VOORZITTER: Om alle misverstanden te voorkomen: het besluit is gewijzigd van vijf naar zes beslispunten. Het geld gaat eerst naar de algemene reserve en vanuit de algemene reserve naar het doel dat is gesteld. Dat is conform de beleidsregels die hier in huis gelden.

Mevrouw VAN BENTHEM (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De fractie van de PvdA zal instemmen met dit project. Wij willen de gedeputeerde wel vragen of zij bij de voorjaarsnota wil komen met een dekkingsvoorstel voor die € 1.300.000, zodat wij transparant hebben waar het geld vandaan komt. Als zij dat niet doet, dan zullen wij met een voorstel komen.

Mevrouw HAAK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan bij de voorjaarsnota wel aangeven hoe het ermee staat. Ik kan echter niet met een dekkingsvoorstel komen. Ik ben niet met een dekkingsvoorstel gekomen op het moment dat het convenant gesloten werd. Toen heb ik moeten constateren dat ik € 1.900.000 tekort had en dat ik dat op dat moment niet kon aanvullen. Ik zie nu ruimte om een gedeelte daarvan aan te

vullen. Ik hoop dat er in de toekomst nog meer ruimte zal ontstaan om dat te doen. Als dat niet lukt, blijft die € 1.300.000 er staan. Dan heb ik nog steeds de toezegging dat op het moment dat ik te kort kom op het programma Utrechtse Jeugd Centraal, de Staten dat aan mij ter beschikking zullen stellen.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten hierna overeenkomstig het voorstel.

Revolverend fonds grondverwerving.

Mevrouw SWETS (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Als CDA-fractie zijn wij erg blij met het instellen van het revolverend fonds voor grondverwerving. Het is echt een mijlpaal, waarbij wij als provincie Utrecht in de voorhoede zitten als het gaat om initiatieven om de grondverwerving meer vlot te trekken en meer in beweging te brengen. Onze verwachting is dat de grondverwerving met dit fonds sneller tot stand zal komen. Wij zien het dan ook als een goed instrument.

Door dit revolverend fonds kunnen wij sneller inspelen op mogelijkheden die zich op de complexe grondmarkt in de provincie Utrecht voordoen. Hierdoor kunnen wij onze provinciale doelstellingen op het gebied van de EHS (Ecologische Hoofdstructuur) en RodS (Recreatie om de Stad) beter realiseren. Wij zijn verheugd over de inzet, het enthousiasme en de deskundigheid van de SVGV (Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei) en wij zijn erg blij met de deelname van het WVE (Waterschap Vallei en Eem). Wij hopen dat de pilot in het SVGV-gebied zal aantonen dat de grondverwerving door het revolverend fonds kan worden versneld doordat wij meer slagkracht krijgen. In dat geval zullen vast ook de andere AVP-gebieden (Agenda Vitaal Platteland) er spoedig gebruik van gaan maken. Over twee jaar staat een evaluatie van het fonds gepland. Wij zien hiernaar vol vertrouwen uit. Als het fonds dan succesvol blijkt te zijn, eventueel met aanpassingen die blijken uit die evaluatie, dan kunnen wij het revolverend fonds ook voor andere doelen dan het AVP inzetten. Zo zijn wij als provincie op weg naar een actief grondbeleid. Wij achten het verstandig de komende twee jaar als Staten al na te gaan denken over de kaders voor zo'n grondbeleid in bredere

zin. Dan krijgen wij als Staten zicht op wat wij willen en ook op wat wij niet willen. Na de evaluatie van het fonds over twee jaar kunnen wij dan, als die evaluatie positief is, spoedig een vervolgstap zetten, omdat wij dan al weten welke kant wij op willen.

Mevrouw LAMERS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De bedoeling van de pilot voor het revolverend fonds is het versneld verwerven van gronden, hetgeen door de verkoking van de financieringsmethodiek op dit moment vrij moeilijk is. De VVD is voorstander van deze pilot, maar maakt er nog wel de volgende kantekening bij. Bij de verwerving van grond kan de provincie voorkennis hebben. Het is voor de integriteit van de provincie zaak dat erop gelet wordt dat dit niet leidt tot ongewenste situaties, met name ten aanzien van bedrijven en landbouwgronden. Het kan voorts zijn dat de verwachtingen van de voorfinanciering te hoog gespannen zijn; het is een pilot en de gronden moeten maar net beschikbaar zijn. Als echter in een eerder stadium dan twee jaar blijkt dat een en ander succesvol is, dan zouden wij graag de evaluatie naar voren willen halen. Met name kan dan bezien worden hoe deze manier van voorfinanciering breder ingezet kan worden, onder andere voor wegen. Voor wat betreft de financiële techniek van het fonds willen wij het volgende opmerken. Het betreft nu financiering van gronden voor de AVP. Daarvoor zijn financiële middelen beschikbaar. Dit betreft rijks- en provinciale gelden. De provinciale gelden zitten in een reserve coalitieakkoord voor de AVP, te weten € 65.000.000. Deze gelden dragen dus bij aan het treasuryresultaat. Door het instellen van het revolverend fonds zou het treasuryresultaat lager kunnen zijn. Dat zal echter ook gebeuren als de gelden van het coalitieakkoord uitgegeven worden. Wij kunnen ons dus vinden in het feit dat er geen rente toegerekend wordt.

De heer MARTENS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De provincie kent een moeilijke grondmarkt; het beslag op grond voor verschillende provinciale doelstellingen te verwerven. Dat probleem kennen wij allemaal. De discussie in commissie en Staten gaat steeds over het feit dat wij de doelstellingen niet halen en hoe wij hierin veran-

dering kunnen brengen, in plaats van te spreken over welke doelen wij nastreven en hoeveel geld wij hiervoor nodig hebben. Het instellen van een fonds, zoals beschreven in het voorstel, zal in onze ogen bijdragen aan het verbeteren van de realisatie van de provinciale doelen. De PvdA wil het voorstel dan ook van harte ondersteunen. Het fonds zal in eerste instantie vooral ingezet worden voor de AVP-doelstellingen, met name in de Gelderse Vallei. Over twee jaar wordt de werking van het fonds geëvalueerd. Wij kunnen dan ook bekijken of een dergelijk fonds voor meer provinciale taken en doelen kan worden ingezet. Indien het fonds ingezet wordt voor WVE-doelstellingen is het logisch dat de kosten ten laste van de algemene middelen komen. Nu is dat niet zo en ik kan mij dan ook niet aansluiten bij de woorden van de VVD. De fractie van de PvdA is benieuwd naar de uitwerking en de evaluatie van het fonds en wenst vooral het gebied de Gelderse Vallei heel veel succes bij de toepassing.

Mevrouw VAN GEMERT (SP): Mijnheer de Voorzitter! Onderzoek wijst uit dat vandaag de meest deprimerende dag van het jaar is. Statistieken wijzen uit dat het bijna altijd slecht weer is op deze dag.

De VOORZITTER: Dan wist men niet dat wij vandaag een statenvergadering hadden.

Mevrouw VAN GEMERT (SP): Mijnheer de Voorzitter! Precies. Het besef dient door te dringen dat de financiën er niet meer zo goed voorstaan na de maand december en nu de nieuwe salarissen nog niet binnen zijn en dat er van de goede voornemens die begin januari zijn gemaakt, weinig is terechtgekomen. Die goede voornemens in de Staten komen wel goed. De fractie van de SP is helemaal niet depressief. Wij zijn optimistisch dat er eindelijk een fonds is voor grondverwerving. Over goede voornemens gesproken. Toch hebben wij hierover een paar opmerkingen.

Tijdens de commissievergadering zijn er nogal wat vragen gesteld over de dekking, maar naar de mening van onze fractie zijn die voldoende opgehelderd. Wij kunnen hiermee instemmen. Wij zijn voor een actief grondbeleid van de provincie, mits dat grondbeleid voor noodzakelijke dingen wordt

ingezet. Daartoe behoren zeker de realisatie van de EHS en de doelen van de AVP. Het zal echter geen geheim zijn dat de SP het zou betreuren als bij de evaluatie zal blijken dat de expertise, opgedaan in dit fonds, niet aangewend gaat worden voor meer natuur en meer landschapsinrichting, maar voor meer nieuwe wegen. Wat ons betreft mag dat nooit het geval zijn.

Nog één onopgelost punt, waarvoor wij in de commissie aandacht hebben gevraagd. Dat is het gebrek aan expertise. Wij hebben in het verleden vaak gezien dat bij grondbeleid en grondaankopen door de gebiedscommissies niet alleen de financiën een probleem is, maar ook de expertise, omdat het nogal wat risico's in zich heeft om te handelen in grond. Gaan Gedeputeerde Staten iets doen om hierbij te helpen? Wat wordt er gedaan om de gebiedscommissies te helpen met het toch wel behoorlijk professioneel opereren op die grondmarkt?

Ik wil nog even zeggen dat 19 juni volgens de statistieken de vrolijkste dag van het jaar is.

De VOORZITTER: Daar zien wij naar uit.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ook wij zijn heel tevreden met de instelling van dit fonds. Wij denken dat het een heel goed instrument is. Ook wij vinden dat wij het strak moeten koppelen aan de provinciale doelstellingen en daar prioriteiten moeten kiezen. Wat ons betreft met name de EHS en de RodS.

In de commissie hebben wij één punt specifiek aangeroerd, waarop de gedeputeerde wel heeft geantwoord, maar nog niet naar onze volle tevredenheid. Ik citeer even het blauwtje: "Er is gekozen voor een toekenning van € 25.000.000 aan specifiek het gebied van de SVGV, om daarmee de druk op de SVGV te leggen dat het fonds ook weer wordt gevuld via verkoop van gronden of het vinden van andere financieringsbronnen." Dat is een mooie redenering, maar een andere redenering is natuurlijk dat als je het geld, die € 25.000.000, niet opmaakt en er € 15.000.000 blijft steken, de andere gebieden er niet aan kunnen komen, doordat het fonds is gecreëerd. Met andere woorden: in de Gelderse Vallei kan men denken dat dat geld toch wel hun kant opkomt. Dat zou natuurlijk heel slecht zijn, want ik vind het heel belangrijk dat die druk om te presteren erop wordt gelegd. Hoe kan

worden voorkomen dat op deze manier het schot contraproductief werkt? Dat is zeker ook een punt voor de evaluatie.

Mevrouw DIK (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan mij voegen in de rij van vorige sprekers. Ook onze fractie is zeer content met het voorliggende statenvoorstel. Wij hebben jarenlang aangedrongen op een actief grondbeleid van de provincie om doelstellingen op het gebied van landbouw en natuur te kunnen realiseren. Natuurlijk denken wij dan met name aan de realisatie van de EHS en RodS. De uitvoering daarvan, met name van de EHS, verloopt moeizaam, zoals wij allen weten. Grond is een schaars goed en de grondmarkt zit in onze provincie muurvast. De noodzakelijke verwerving van gronden voor de EHS loopt ver achter bij de doelstellingen die wij onszelf hebben opgelegd en waarover afspraken met het Rijk zijn gemaakt.

Het voorliggende statenvoorstel gaat over de instelling van een revolverend fonds, een fonds waarmee de verwerving van gronden wordt gefinancierd. Geen lange procedures langs verschillende afdelingen en verschillende geldpotjes, maar snel inspringen op de mogelijkheden die zich op de grondmarkt voordoen. Als het fonds op die manier werkt, is onze fractie ervan overtuigd dat hiermee een flinke impuls wordt gegeven aan de realisatie van de EHS. Wij zien de resultaten van de evaluatie dan ook met belangstelling en vertrouwen tegemoet. Vooralsnog wordt het fonds, de € 50.000.000, alleen ingezet binnen het kader van de AVP. Er zijn schotten in het fonds aangebracht, waarbij de helft, € 25.000.000, geormerkt wordt voor de SVGV. De SVGV heeft deskundigheid in huis en heeft de uitvoering van de AVP goed op de rit staan.

Daarmee is voor onze fractie goed verdedigbaar dat de helft van het fonds specifiek naar dit gebied gaat. Daarbij is het goed dat er een grens is vastgesteld van € 25.000.000, zodat de SVGV ook echt een stok achter de deur heeft om gronden door te leveren en het fonds aan te vullen zodra de bodem in zicht is. Het mooie van zo'n revolverend fonds is dat het zichzelf steeds opnieuw vult en dat het ons eigenlijk helemaal niets kost. Dat is toch ook niet helemaal waar, want onze provincie

krijgt te maken met een maximale terugloop van rente-inkomsten van € 2.500.000 per jaar. Hoewel ik van mening blijf dat het financieel meest zuiver zou zijn dit bedrag ten laste van het fonds te laten komen, heeft het college mij en onze fractie ervan overtuigd dat dit niet de goede keuze zou zijn. Ik noem twee argumenten.

- Het Rijk brengt bij het groenfonds ook geen rente in rekening en waarom zouden wij als provinciale overheid dit dan wel doen?
- Belangrijker nog: onze fractie wil voluit de ruimte geven aan de uitvoering van de AVP, zonder op voorhand daar een bedrag vanaf te knibbelen.

Een laatste punt: tijdens de commissievergadering, en ook vandaag, heeft de fractie van het CDA een pleidooi gehouden om vooruitlopend op de evaluatie na te denken over de mogelijkheden om het instrument van een revolverend fonds breder in te zetten, dus ook voor andere provinciale doelstellingen dan alleen de AVP. Onze fractie ondersteunt dit van harte. Wij vragen Gedeputeerde Staten dan ook met een gespreksnotitie naar de commissie te komen, waarin de mogelijkheden en de onmogelijkheden hiervan op een rijtje worden gezet. Wellicht kan daaraan ook een termijn worden verbonden.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ook de fractie van D66 is positief over een revolverend fonds. Laat dat vooropgesteld worden. Ik wil de handreiking die de fractie van het CDA heeft gedaan, aannemen ten aanzien van het vanaf nu nadenken over de vraag hoe je verder gaat met de grondverwerving en welke instrumenten je daarbij optimaal kunt inzetten. Ik sluit mij ook aan bij de opmerking van mevrouw Lamers van de fractie van de VVD over het gevaar van voorkennis. Ik denk dat de gedeputeerde voor een belangrijk deel daaraan tegemoet is gekomen, omdat is gezegd dat de interne controle via de accountant zal verlopen. Ik wil zeggen: kijk goed uit hoe dat precies invulling gaat krijgen. Ook later wil ik daarover geïnformeerd worden. Rest nog een punt: ik was eigenlijk al helemaal content met het blauwtje en de aanvulling van mevrouw Raven daarin over hoe alles functioneert en dergelijke, totdat ons geachte commissielid tegen mij zei: "Ralph, je bent wat

vergeten, want het ging ons ook nog om die dekking van die € 2.500.000, waarover wij in de commissie hebben gesproken." Ik zie nu in een paragraaf in het blauwtje dat wij dat bedrag ten laste gaan brengen van de algemene middelen. Alleen, en de gedeputeerde moet mij maar corrigeren als het niet klopt, ik heb altijd begrepen dat als wij een begroting opstellen, dat beide kanten dan op nul moeten uitkomen. Natuurlijk zie je dan door het jaar heen dat er vaak wel wat overblijft. Als je echter begint aan zo'n traject, verwacht ik dat je dat extreme geval, die € 2.500.000, toch op de een of andere manier, via een dekkingsvoorstel afbakent. Dat mis ik dus nog steeds in het voorstel. In de commissie hebben wij het er wel even over gehad en ik vind het jammer dat dit niet is opgepakt en voldoende teruggekomen is. Ik kan mij wel voorstellen dat gezegd wordt dat het allemaal via de algemene middelen wel goed komt, maar toch vind ik dat via een soort boekhoudkundige benadering er op dit moment een afdekking moet zijn via een bepaalde reserve of dat het pro memoria gezet wordt. In elk geval moet het niet op deze manier. Dat is het enige punt waarvan ik zeg dat daar iets aan zou moeten veranderen.

Mevrouw RAVEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik dank de Staten. Alle fracties hebben positief gereageerd op dit revolverend fonds. Er is een aantal vragen gesteld en een aantal suggesties gedaan. Daar wil ik graag op ingaan. De doelstelling die Gedeputeerde Staten hiermee beogen, onderschrijven de Staten. Er zijn een paar misverstanden gerezen tijdens de commissievergadering. Ik ben blij dat wat dat betreft het blauwtje voldoende antwoord heeft gegeven.

Wel heeft de heer De Vries gevraagd of de dekking van de € 2.500.000 wel helemaal goed is en of de € 2.500.000 niet een bedrag is dat wij moeten dekken. Het is echter een theoretisch model, dat maximaal € 2.500.000 treasury zou kosten. Dat is natuurlijk een andere situatie dan dat wij € 2.500.000 minder inkomsten zouden moeten dekken.

Het voorstel van mevrouw Swets – waarmee de heer De Vries en mevrouw Dik instemden – om al voor de evaluatie over twee jaar na te denken over een nadere invulling van de kaders, zoals die

in het eerste deel van het stuk zijn gesteld, lijkt mij goed. Zoals de fractie van de VVD ook zei, dat mocht er eerder aanleiding zijn de Staten te informeren over de voortgang, dan zullen wij dat doen. Zeker, in principe houden wij aan om na twee jaar te evalueren. Mocht er echt aanleiding voor zijn, dan komen wij uiteraard eerder bij de Staten terug. Ik denk dat het goed is dat wij in de commissie spreken over de termijn waarop wij komen met een soort startnotitie. Het woord 'voorkennis' is een paar keer gebruikt. Het is logisch dat voorkennis nooit misbruikt mag worden. Ik kan mij wel voorstellen dat het in sommige gevallen gebruikt kan worden als men hoort dat er ergens grond verworven kan worden in een gebied dat in de EHS ligt. Dan is dat volgens mij niet verkeerd, maar je mag nooit misbruik maken van een situatie. Dat lijkt mij helder. Dan de schotten. De fractie van GroenLinks stelt dat € 25.000.000 een helder argument is, maar vraagt: stel dat de SVGV die € 25.000.000 niet opmaakt? Wij gaan ervan uit dat de SVGV voldoende geëquipeerd is om daadwerkelijk, op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren, dat fonds te vullen. Het is overigens maar voor een periode van twee jaar. Het is dus gebaseerd op de ervaring die wij met de SVGV hebben.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Je moet gewoon de als-dan vraag stellen: als dit geld niet wordt opgemaakt, wat gebeurt er dan? Hebben wij dan weer een geval van onderbesteding? Wat is eventueel de stok achter de deur?

Mevrouw RAVEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat is precies wat de fractie van de VVD bedoelde met een aanleiding om eerder bij de Staten terug te komen. Dit is nu zo'n voorbeeld, waarbij wij eerder bij de Staten terug zullen komen en zeggen: "Hier is iets aan de hand, wij zouden de schotten misschien moeten veranderen." Het lijkt mij niet een punt om daarover op voorhand al uitspraken te doen. Het is echter wel een punt dat wij daarbij moeten betrekken. Nogmaals, heel hartelijk bedankt voor de positieve geluiden rondom dit revolverend fonds. Ik hoop dat wij in de commissie hierover verder zullen praten. Ik zie de evaluatie met een positieve instelling tegemoet. Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten hierna overeenkomstig het voorstel.

Evaluatie Particulier Natuurbeheer.

De heer KELDER (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De VVD is een groot voorstander van particulier natuurbeheer, omdat het de eigendomsrechten van landeigenaren en agrariërs respecteert en ook omdat natuurbeheer en natuurontwikkeling daardoor niet per definitie dingen zijn van anderen, zoals de beheerorganisaties. Integendeel, het geeft particulieren juist het gevoel dat het beheren en ontwikkelen van natuur ook hun pakkie-an is.

Om succes te hebben met particulier natuurbeheer moeten uiteraard de voorwaarden goed zijn. Tijdens de commissievergadering zijn enkele grote knelpunten rond die voorwaarden besproken, zoals bureaucratische en financiële belemmeringen om aan de regeling mee te doen. In het memorandum van de gedeputeerde lezen wij dat een aantal knelpunten wordt weggenomen of dat daaraan ten minste wordt gewerkt in IPO-verband. Wij zijn daarmee in deze fase uiteraard blij, al blijven de financiële voorwaarden wel een punt van zorg. Dat speelt zeker bij de agrariërs. Wij hebben nog één vraag voor de gedeputeerde over de financiering van de coördinator. In het memorandum staat dat dekking van de kosten primair wordt gezocht in de bestaande middelen. Wij vinden dat deze dekking niet tot een verschuiving in de begroting kan en mag leiden. Wij vragen de gedeputeerde daarom uit te spreken dat dekking van deze kosten uitsluitend uit de bestaande middelen komt.

De heer MARTENS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De realisatie van de EHS is een van de speerpunten van het provinciaal beleid. Deze doelstelling wordt door vrijwel alle partijen in de Staten gedragen, maar daarmee hebben wij de EHS nog niet gerealiseerd. Dat bewijst ook deze evaluatie weer, helaas. Naast het verwerven van grond, is particulier natuurbeheer een belangrijk instrument voor het realiseren van deze EHS. De PvdA heeft geen principiële voorkeur voor verwerving van gronden dan wel particulier natuurbeheer voor het realiseren. Het gaat om de effectiviteit van de verschillende instrumenten.

In de onderliggende rapportage wordt eerst een aantal conclusies getrokken en op basis daarvan wordt een aantal aanbevelingen gedaan. Over

deze conclusies wil ik het volgende opmerken. Er wordt gesteld dat in de afgelopen vier jaar gemiddeld 70% van de taakstelling gerealiseerd is. Om even de vergelijking te maken: er wordt voorgerekend dat in de taakstelling grondverwerving slechts 50% gerealiseerd is. Op basis hiervan wordt geconcludeerd dat de resultaten van particulier natuurbeheer relatief goed zijn. Het huidige beleid voor particulier beheer dient daarom dan ook te worden voortgezet. Helaas is het genoemde resultaat van 70% geheel toe te schrijven aan het jaar 2004, toen de regeling van kracht werd. In de jaren erna blijft het percentage steken op 50%, dus hetzelfde als bij verwerving. Ik noem dit punt nogmaals, ook naar aanleiding van de discussie in de commissie, omdat dit de basis is voor een aantal aanbevelingen. De laatste conclusie wil ik er nog even apart uithalen. Daar staat: "Gezien de relatief goede resultaten en de continue aandacht voor de verbetering van de regeling is er geen aanleiding om het huidige beleid als beschreven in de notitie 'Omslag Minder Verwerving naar Meer Particulier Beheer (mei 2005)' te wijzigen". Ik denk dat een wat kritischer analyse van de cijfers en de behaalde resultaten zinvoller is voor een discussie. Een aantal collega's heeft in de commissie andere punten aangedragen, die de fractie van de PvdA van harte onderschrijft, zoals de zorg om de kwaliteit van de gerealiseerde natuur door een goede monitoring.

Dan de aanbevelingen, bedoeld om de belangstelling van particuliere grondeigenaren aan te moedigen. Deze onderschrijven wij uiteraard van harte.

- Ondersteuning door de provincie bij het aanvragen van subsidie. Zeer goed dat hieraan nu meer aandacht besteed gaat worden.
- Het financieel aantrekkelijk maken van het particulier natuurbeheer. Dit punt wordt nu in IPO-verband besproken en staat binnenkort op de agenda van de commissie. Agrarische ondernemers blijken inderdaad nauwelijks geïnteresseerd te zijn in de regeling. De PvdA heeft hiervoor begrip. Het is te vroeg om de conclusie te trekken dat de combinatie van agrarische bedrijfsvoering en particulier natuurbeheer kansloos is. De cijfers stemmen echter echt niet vrolijk. Dit punt verdient blijvende aandacht en/of verbetering.

- Een van de punten die hierbij kan helpen, is een volgende aanbeveling, namelijk de inzet van de DLG (Dienst Landelijk Gebied). Samen met de ondersteuning van de provincie is dit de laatste en misschien wel de belangrijkste voorwaarde voor het realiseren van particulier natuurbeheer.

Hopelijk leiden de aanbevelingen eindelijk tot het behalen van de jaarlijkse doelstellingen.

Mevrouw VAN GEMERT (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wij stellen hier vandaag een evaluatie vast. Liever had ik gezien dat wij ook goede, concrete aanbevelingen hadden kunnen vaststellen. Gelukkig hebben wij alsnog een blauwtje ontvangen met goede voorstellen voor versterking van de regie en monitoring van de natuur. Toch wil ik aandacht vragen voor het feit dat iedereen hier wel weet dat boeren het in deze tijd moeilijk hebben in onze provincie. Daar wil ik mij even op richten. Zij worden steeds vaker in de hoek geplaatst van milieuvuilers of aantasters van dierenwelzijn. In agrarisch natuurbeheer ligt dan ook een kans te laten zien dat de natuur juist datgene is waar zij goed in zijn. Maar een boer is ook een ondernemer. Hij heeft hart voor de natuur, maar zijn eerste belang zal waarschijnlijk toch een gezonde bedrijfsvoering zijn. Dat valt niet mee. Aan alle kanten wordt aan hem, of haar, getrokken met regels, door de Belastingdienst, door onnodige bureaucratie, door Brussel en door belangengroepen. Ik vind het dan ook helemaal niet raar dat de animo voor het particulier natuurbeheer laag is. Als het ook nog eens geen winst oplevert en in de meeste gevallen amper kostendekkend is, dan moeten er andere voordelen voor een agrariër aan zitten. Ik denk niet dat hij die ziet op dit moment. Het heeft mijn fractie dan ook zeer verrast dat de evaluatie tot de conclusie komt dat het bestaande beleid moet worden voortgezet. Dat lijkt mij enigszins voorbarig, als wij tegelijkertijd moeten concluderen dat er weinig animo is en dat wij de doelstellingen voor bijvoorbeeld de EHS niet gaan halen. Voor de SP heeft altijd de prioriteit gelegen bij verwerving. Als dat financieel echter niet haalbaar is, moeten wij met z'n allen dit beheer heel serieus gaan nemen, vooral wat betreft de kwaliteit. Er komen nog heel wat evaluaties en gesprekken

met het IPO. Met deze evaluatie kunnen wij daarom nog niet zo heel veel zonder dat wij de uitkomsten van al deze gesprekken weten. Toch wordt er al lang aan de bel getrokken dat het zo niet goed werkt. Wij vinden het in elk geval heel goed dat wij zeer binnenkort in de commissie het nieuwe subsidiestelsel gaan bespreken. Wij hopen dan ook dat de kwaliteit van de natuur hierbij een hoge prioriteit krijgt. Tot het zover is, stemmen wij natuurlijk in met de evaluatie zoals die nu voorligt.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Het halen van de doelstellingen van de EHS, gereed in 2018, is een enorme taak. Wij moeten gewoon heel blij zijn met alles wat daarbij helpt, zowel particulier natuurbeheer als de verwerving als agrarisch natuurbeheer. Wij moeten natuurlijk wel kijken hoe ver deze vormen van natuurbeheer kunnen reiken. Er zijn mogelijkheden, maar er zijn ook grenzen. Dat maakt deze evaluatie ook duidelijk. Ik denk dat voor ons de conclusie is: waar particulier natuurbeheer kansrijk is, moet je dat vooral ondersteunen en stimuleren. In die zin is die regie en coördinatie een heel goede aanvulling op wat wij doen. Tegelijk laat het ook zien waar het gewoon niet kan lukken en dat daar versterkt ingezet moet worden op de verwerving. Wij zijn heel blij met de toezegging over het versterkt inzetten op de monitoring van de kwaliteit van het particulier natuurbeheer. Ik denk dat het daar om gaat: het realiseren van kwaliteit van de natuur. Wij zijn dus tevreden over een toezegging van meer coördinatie en meer ondersteuning van mensen die iets op dit gebied willen. Daarnaast blijven wij benadrukken dat de keuze scherper moet zijn om de doelen inderdaad te kunnen halen.

Mevrouw DIK (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Wij wilden bij dit agendapunt eigenlijk volstaan met een stemverklaring. Deze stemverklaring zou echter nogal uitgebreid worden. Daarom hebben wij als fractie besloten spreektijd te vragen en evenals de andere fracties hierover nog even kort het woord te voeren.

Waar gaat het ons om? Zoals wij bij het vorige agendapunt hebben begrepen, is realisatie van de EHS voor ons allemaal heel belangrijk. Particulier natuurbeheer kan daaraan zeker een bijdrage le-

veren. Uit de evaluatie blijkt echter dat particulier natuurbeheer niet een onverdeeld succes is. In de afgelopen jaren is 71% van de taakstelling gerealiseerd, maar dit is gebaseerd op een taakstelling van 125 hectare per jaar, omdat daarvoor financiële dekking is. De feitelijke taakstelling vanuit het Rijk ligt veel hoger, namelijk 163 hectare per jaar. Als je daarvan uitgaat, is nauwelijks meer dan de helft van de doelstelling van particulier natuurbeheer bereikt en doet particulier natuurbeheer het echt niet zo veel beter dan verwerving van gronden. Daarmee wil ik overigens geen oordeel uitspreken over het een of het ander. Beide instrumenten hebben hun plek in de realisatie van de EHS. Ik constateer slechts dat het gewoon niet goed gaat. Onder de aanbevelingen staat: "Het gaat relatief gezien best goed met de realisatie van particulier natuurbeheer. Er wordt aanbevolen het bestaande beleid te continueren." Nu, gezien mijn eerdere opmerkingen is dit, wat mij betreft, te kort door de bocht. De verschillende partijen, natuurorganisaties, agrariërs en landgoedeigenaren hebben aangegeven wat volgens hen de knelpunten zijn: lange en ingewikkelde procedures, te lage vergoedingen, niet passend in de agrarische bedrijfsvoering et cetera. Gaat het nieuwe programmabeheer, waaraan in IPO-verband hard wordt gewerkt, dit straks allemaal oplossen? Volgens onze fractie moeten wij als provincie goed de vinger aan de pols houden en wij zijn dan ook blij dat wij in april hierover als commissie zullen spreken.

Wij zijn ook content met de memo die Gedeputeerde Staten ons hebben doen toekomen en waarin zij aangeven hoe zij de overige aanbevelingen willen uitvoeren: meer aandacht voor kwaliteit en monitoring, een regierol voor de provincie en eerlijke vergoedingen voor natuurbeheer. In de commissievergadering heeft onze fractie duidelijk gemaakt dat het programmabeheer een extra impuls krijgt als wij serieus werk maken van het advies van de task force Financiering Landschap. Hierin wordt een vurig pleidooi gehouden voor de instelling van regionale landschapsfondsen. De provincie krijgt daarbij een sleutelrol. Gedeputeerde Staten waren op het eerste gehoor niet bijster enthousiast over de aanbevelingen van de task force. Wij zijn benieuwd of zij op het tweede gehoor wel enthousiast zijn geworden. In Utrecht hebben wij gekozen veel verantwoordelijkheid bij

de AVP-gebiedscommissies te leggen; daar moet het gebeuren. Gedeputeerde Staten vrezen dat er verschillende initiatieven door elkaar gaan lopen. Dat laatste is natuurlijk niet onze bedoeling. Wij zijn blij met de toezegging dat wij in de volgende commissievergadering aan de hand van een korte notitie kunnen spreken over de landschapsfondsen in onze provincie. Wij willen dan graag met Gedeputeerde Staten van gedachten wisselen over kansen van landschapsfondsen. Niet om het AVP-proces te frustreren, maar juist te versnellen.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ook D66 weet de evaluatie te waarderen, alleen moet ik wel zeggen, zoals wij in de commissie ook duidelijk gemaakt hebben, dat de conclusie die wordt getrokken, namelijk continuering van het bestaande beleid, ook wat ons betreft ons te kort door de bocht is. Als je kijkt naar de zaken die naar voren komen uit de evaluatie die langzaam of niet goed lopen en die de regeling op zichzelf niet optimaal maken, dan zou je moeten zeggen: "Wij moeten wat anders doen of wij moeten punten aanscherpen." Wat dat betreft ben ik heel gelukkig met de memo die wij hebben gekregen van Gedeputeerde Staten, omdat daarin een aantal concrete zaken wordt genoemd: daar zijn wij mee bezig; dat gaan wij doen; wij gaan iemand extra aanstellen om ervoor te zorgen dat er schot in de zaak komt. Ik moet zeggen dat dit tegemoetkomt aan de vraag die ik in de commissie heb gesteld: college, laat nu eens zien wat voor plan u hebt met die evaluatie, wat kun je eruit halen en waarmee ga je, letterlijk, de boer op om ervoor te zorgen dat het particulier natuurbeheer daadwerkelijk aantrekkelijker kan worden. Hierin zit voor onze fractie een aantal punten, waarover wij zeggen: laten wij het op die manier eens gaan proberen en laten wij eens kijken of dat ervoor gaat zorgen dat het natuurbeheer meer op gang komt en aantrekkelijker wordt. Mijn voorstel zou wat dat betreft zijn het memorandum dat wij hebben gekregen, als een soort bijlage te koppelen aan de evaluatie. Dan weten wij wat wij aan elkaar hebben en wij weten wat het voornemen is van Gedeputeerde Staten. Als wij die koppeling met de evaluatie maken, dan weten wij wat wij met elkaar hebben afgesproken, welke stappen er zijn gezet, wat het IPO heeft gedaan, of dat heeft gewerkt, of het resultaat heeft gehad, of wij nog tandje moeten bijzetten op het

een of het ander. Dat zou mijn voorstel zijn richting Gedeputeerde Staten: plak het eraan vast. Dan hebben wij er een mooi extra stuk bij, waarmee wij naar de volgende evaluatie toe kunnen.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde heeft naar aanleiding van vragen in de commissie RGW geantwoord dat de provincie vanaf 2009 extra zal inzetten op flora- en fauna-inventarisaties van particuliere nieuwe natuur. Dit zal de afdeling Groen als zelfstandig project in het monitoringsprogramma opnemen. Dit streven ondersteunt de PvdD graag. Daarnaast willen wij aandacht vragen voor de relatie tussen natuurbeheer en de Flora- en faunawet. Steeds meer organen stellen een gedragscode in. Het gaat om een gedragscode Flora- en faunawet om te voldoen aan de vereisten van de Flora- en faunawet. Deze gedragscodes geven aan welke handelingen al dan niet toelaatbaar zijn en hoe zo diervriendelijk mogelijk gehandeld kan worden. Beheeractiviteiten kunnen namelijk schadelijke gevolgen voor de fauna hebben. Zo is het bijvoorbeeld van belang bepaalde activiteiten enkel in bepaalde seizoenen te verrichten om verstoring of beschadiging van de fauna te voorkomen. Ook particuliere natuurbeheerders hebben te maken met de Flora- en faunawet. Wij vinden het daarom van belang dat ook zij zich er goed van bewust zijn welke gevolgen beheeractiviteiten kunnen hebben voor de fauna. Het instellen van een gedragscode kan hiertoe een eerste stap zijn, mits hieraan voorafgaand goede voorlichting gegeven wordt en de uitvoering van de gedragscode goed gefaciliteerd en vervolgens degelijk gemonitord wordt. Bovendien moet er sprake zijn van maatwerk, zoals de gedeputeerde zelf ook stelt zijn memo van 13 januari 2009, aangezien ieder gebied andere vereisten stelt aan beheer vanwege de verschillen in de soorten van flora en fauna.

In de praktijk is het niet eenvoudig dergelijke gedragscodes toe te passen, aangezien het over het algemeen lijvige documenten betreft. Indien een organisatie een gedragscode Flora- en Faunawet uitvoert, is de kans groot dat het document zelden of nooit gelezen wordt. Het is dan ook van belang het te vertalen in een leesbare instructie voor degenen die de werkzaamheden moeten uitvoeren, bijvoorbeeld in de vorm van stroomschema's of verhelderende plaatjes. Wij pleiten ervoor dat de

provincie de invoering van een gedragscode voor het particulier natuurbeheer in gang zet en daarbij zorgt voor een op-maat-vertaling naar werkbare handleidingen en grondige voorlichting.

Daarnaast achten wij het van belang dat niet alleen op geboekte natuurresultaten, maar ook op toepassing van de gedragscode monitoring plaatsvindt vanuit de provincie. Graag vernemen wij hoe de gedeputeerde hiertegenover staat. Tot slot. Wij willen nogmaals aandacht vragen voor het belang van de borging van de kwaliteit van natuurbeheer middels koppeling aan certificering. Graag vernemen wij van de gedeputeerde of ook dit meegenomen zal worden in het nieuwe stelsel van het programma Beheer. Door anderen is al gewezen op de tekortkoming in de aanbevelingen in het voorliggende document, luidend "Continueer het bestaande beleid." De opmerkingen die daarover zijn gemaakt, onderschrijven wij graag, want het is duidelijk dat tot nu toe niet de gewenste resultaten zijn bereikt.

Het zou inderdaad kort door de bocht zijn te zeggen dat het huidige bestaande beleid gecontinueerd zou moeten worden.

Het is tijd dat er grote veranderingen gerealiseerd worden. Wij zijn daarom zeer benieuwd hoe de evaluatie uiteindelijk zal uitpakken.

De VOORZITTER: Komen er grote veranderingen? Het woord is aan de heer Krol.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wij constateren dat de zon schijnt. Dat vind ik op zich al een positieve verandering voor deze dag. Maar dat bedoelde u waarschijnlijk niet. Evaluatie particulier natuurbeheer. Geen misverstand: wij zien dat het zowel via particulier natuurbeheer als via de verwervingsstrategie een hele toer wordt onze doelstellingen in het kader van de EHS te realiseren. Dat hebben de fracties vandaag allemaal gezegd. De conclusie op beide onderwerpen is voor dit college dat wij op verwerving EHS echt een tandje zullen moeten bijzetten. Bij het vorige agendapunt hebben wij dat al gezien, maar zo zijn er nog veel voorstellen waar wij een tandje moeten bijzetten. Tegelijkertijd constateren wij echter dat wij ook via het spoor van particulier natuurbeheer een tandje moeten bijzetten. Een tandje erbij betekent: menskracht vrijmaken, de zaken

nog beter uitleggen en ons uiterste best doen via dat spoor tot realisatie van de EHS te komen. Dus laat het misverstand niet blijven hangen: wij lopen inderdaad bij verwerving en bij particulier natuurbeheer, als het gaat om de EHS, achter. Dat zijn voor dit college en deze portefeuillehouder echter juist argumenten om er een tandje bij te zetten. Dat tandje erbij vindt men niet altijd in de evaluatie; dat is ook niet de reden waarom is gevraagd om dit stuk. Wel is het onder andere te vinden in het memorandum. Ik vond het een waardevolle suggestie van de heer De Vries: het memorandum integraal onderdeel te laten uitmaken van de besluitvorming en de discussie in deze Statenvergadering om later nog eens te zien wat wij bereikt hebben. Ik zou die suggestie willen overnemen en het memorandum koppelen aan het stuk.

Wij moeten ons natuurlijk wel realiseren dat agrarisch natuurbeheer in de provincie Utrecht bijzonder goed draait. Zo'n 95% van de agrarische ondernemers in de provincie Utrecht maakt gebruik van al die pakketten die er zijn om iets te doen voor bijvoorbeeld weidevogels of uitgesteld maaibeheer. Bij particulier natuurbeheer, en dat is heel belangrijk, wijzigt de bestemming. Men kan zich voorstellen dat als je bij een ondernemer binnenkomt en je zegt dat zijn landbouwgrond wordt gewijzigd in natuur als hij aan particulier natuurbeheer gaat doen, dat de animo minder wordt als hij de bestemming op zijn eigen erf, op zijn eigen grondgebied, verliest. Dus nogmaals: dat is geen vergoelijking en het is ook geen reden voor het college om te zeggen dat het dan maar een tandje minder moet. Het is echter wel een van de hoofdoorzaken waardoor particulier natuurbeheer, met name bij agrariërs, veel minder populair is dan contracten agrarisch natuurbeheer. Dat zal ook altijd zo blijven vanwege die bestemmingswijziging. Het is eenzelfde situatie waarin men bij mensen voor de deur staat en zegt: wij zijn van plan de woonbestemming van uw huis te halen en daar krijgt u een beetje subsidie voor: wat vindt u daarvan? Ik weet niet wie daarover erg enthousiast zou zijn.

In het memorandum hebben wij voorstellen gedaan over monitoring en extra menskracht. Ik heb geen moeite met de formulering die door de fractie van de VVD is uitgesproken. Wij denken

dat die extra menskracht gewoon binnen de formatieve eenheid van de afdeling gerealiseerd gaat worden. 'Primair' betekent: stel je voor dat wij nog een keer een derde zouden willen betalen. Dat zou kunnen als wij op een of andere manier daarvoor extra gelden beschikbaar zouden kunnen krijgen, buiten onze organisatie om. Het voorstel is dat wij gewoon iemand binnen de afdeling harder daarop zetten zonder dat wij daarvoor bij de Staten terugkomen voor extra financiële middelen.

Dan de opmerking over de gedragscode Flora- en faunawet. Wij stimuleren in het kader van particulier natuurbeheer, met name op grote landgoederen, dat de gedragscodes Flora- en faunawet worden afgesproken en worden uitgesproken. Dat gebeurt dus ook. Het convenant Den Treek - Henschoten, dat wij nog niet zo lang geleden hebben gesloten, kent een gedragscode Flora- en faunawet. Daar waar mogelijk stimuleren wij dat, werken wij daaraan mee en zijn wij daarbij betrokken, ook bij de landgoederen. Of je dat inderdaad integraal verplichtend zou moeten afspreken, is een punt waarin ik nog wat terughoudend wil zijn.

De vraag van de ChristenUnie over de task force Financiering Landschap. Ik ben inderdaad wat kritisch geweest in de commissie, met name op één punt. Landschapsfondsen en extra geld voor het landschap is alleen maar positief. Daar zit geen principiële belemmering bij. De bedoeling echter om een particuliere stichting of fonds in een gebied te zetten, waar extra gelden in moeten komen, heeft alleen maar nut en zin als daarin ook geld van derden komt. Als het overheidsgeld, gemeentegeld of provinciaal geld, is dat in zo'n landschapsfonds komt, dan is het instrumentarium via de AVP en gebiedscommissies eigenlijk net zo zinnig. Het wordt zinniger als er ook derdengelden beschikbaar komen. Het gaat dus op dit moment met name over Arkemheen-Eemland. Het is dus even de vraag of het over substantiele derdengelden gaat. Als er geen substantiële derdengelden beschikbaar zijn, rechtvaardigt dat dan weer een structuur, een club, een idee, in een gebied te zetten dat over het algemeen al zo veel last heeft van allerlei ingewikkelde rijksregelingen, provinciale regelingen en gemeentelijke regelingen? Dat was mijn bezwaar in de commissie en dat heb ik hier nog maar een keer herhaald. Moch-

ten de Staten naar aanleiding hiervan toch de behoefte voelen – met name mevrouw Dik heeft dat gezegd – om dat nog eens steviger onderbouwd in commissieverband met mij te bespreken, dan wil ik dat gaarne doen; dat zeg ik toe. Echter, wel met de insteek zoals ik die zo-even gekozen heb.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Het ging mij niet alleen om het invoeren van een gedragscode. Het alleen invoeren van een gedragscode behelst het risico dat een eigenaar op dat moment makkelijker bepaalde handelingen kan uitvoeren en geen ontheffing meer hoeft aan te vragen. Hij maakt het voor zichzelf daarmee makkelijker. Het gaat ons er vooral om dat dit samen gaat met voorlichting en met begeleiding in de zin van: zorgen dat het daadwerkelijk uitvoerbaar is. Er moet dus onderzoek gedaan worden naar de soorten die zich daar bevinden, zodat men op een juiste wijze het beheer kan toepassen. Vervolgens gaat het ook om de monitoring. Het alleen invoeren van een gedragscode zouden wij niet willen onderschrijven. Daarvan zijn wij absoluut geen voorstander als het niet gepaard gaat met die drie elementen.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Mevrouw Bodewitz bedoelt met die drie elementen dus het volgende: de gedragscode is mooi, maar dat is eigenlijk alleen maar mooi als wij tegelijkertijd voorlichten en monitoren of dat werkelijk op een goede manier gebeurt. Dat zegt zij eigenlijk?

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Ja, dat was inderdaad mijn vraag: vindt er monitoring plaats en vindt er begeleiding plaats, zodat men weet hoe men het moet uitvoeren, en vindt er voorlichting plaats?

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan die vraag op dit moment niet helemaal beantwoorden. Wij doen dat op een aantal plekken wel in het kader van particulier natuurbeheer. Volgens mij doen wij het echter niet provinciebreed. Ik begrijp dat mevrouw Bodewitz vraagt of wij daarover nog eens willen nadenken. Ik zeg haar in elk geval toe dat ik dat erover wil nadenken, maar niet dat ik dat in het kader van de hele provincie zal kunnen doen, want dat moet ik uitzoeken.

Mevrouw DIK (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil kort ingaan op de woorden van de gedeputeerde over de landschapsfondsen. Ik begrijp zijn aarzelingen. Hij heeft aangeboden in commissieverband daarover een keer van gedachten te wisselen. Die handreiking nemen wij graag aan. Ik hoop dat het de eerstvolgende commissievergadering of zo spoedig mogelijk daarna op de agenda kan komen.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten hierna overeenkomstig het voorstel, met inachtneming van het memorandum van 13 januari 2009.

Subsidieregeling stimulering aardgasvoertuigen provincie Utrecht.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel.

Uitgangspunten nieuwe huisvesting.

De VOORZITTER: Ik wijs u op de memo omtrent dit voorstel die u is uitgereikt.

De heer BUITING (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Onze fractie kan instemmen met de voorliggende nieuwe uitgangspuntennotitie. Ook gelet op de beraadslagingen in de commissie, wil ik nog twee opmerkingen maken.

Wij willen graag vasthouden aan het flexibel kantoorconcept, maar niet in een dogmatische zin. Het is heel wel denkbaar dat je bij de ontwikkeling van een gebouw bekijkt of je moet zorgen dat die flexibiliteit met name bevorderd wordt doordat een gemakkelijke interne verbouwing mogelijk is, zodat flexwerken, daar waar gewenst, mogelijk wordt gemaakt, of dat je, zoals ook wel eens gebeurt, een totaal dogmatische invulling van het concept gaat hanteren. Wij willen dat laatste dus niet, maar wel graag een flexibel kantoorconcept.

Wij kunnen ook instemmen met de aanvullende eisen. In de commissie hebben wij een opmerking gemaakt, die ik hier nog een keer herhaal, over de representatie. Onze fractie wil pleiten voor een uitstraling in eigenheid van de huisvesting, passend bij de publieke functie van onze provincie. Naar onze mening bevordert dit juist de duurzaamheid,

als wij en onze burgers trots kunnen zijn op ons gebouw en dan willen wij er ook blijvend gebruik van maken.

Mevrouw SMIT (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben in de commissie BEM uitgebreid bij dit punt stilgestaan, met name bij de uitgangspunten zoals het college deze voorstelt. De vraag was afgelopen donderdag dan ook wat de aanvullende eisen betekenen.

Hogere kwaliteit van de huisvesting. In het voorliggende memorandum is het nog een keer heel duidelijk uitgelegd. Uiteindelijk zal een afweging worden gemaakt tussen kosten en kwaliteit. Met betrekking tot duurzaamheid: wij hebben met elkaar afgesproken dat wij een kantoor willen hebben dat klimaatneutraal is. Dat is dus al een open deur. Wat voorligt, is ook dat de toren erbij betrokken wordt. Dat heeft allemaal te maken met kwaliteit. De financiële randvoorwaarden die hierbij gesteld zijn, maken een afweging tussen kosten en kwaliteit. Wat de fractie van de VVD betreft, zal die beslissing mede genomen worden op basis van concrete financiële gevolgen. Dus, kwaliteit, et cetera, maar ook zeker wel de financiële gevolgen. Het moet allemaal wel te overzien zijn.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik herhaal niet de opmerkingen die door onze fractie in de commissie gemaakt zijn, maar ik concentreer mij op de nieuwe uitgangspunten die in de notitie BEM01 zijn genoemd. Dat ging over representatie, locatie, planning en financiën. Door verschillende fracties zijn met name opmerkingen gemaakt over het financiële hoofdstuk. De gedeputeerde stelde ons voor dat hogere huisvestingslasten worden geaccepteerd als gevolg van hogere kwaliteit, investeringen in duurzaamheid en het betrekken van de toren in de afweging.

In de commissie is afgesproken – via het blauwtje, dat deze keer wit is – dat gedeputeerde Binnekamp heeft toegezegd, voorafgaand aan de behandeling in Provinciale Staten op 19 januari 2009, inzicht te geven in wat wordt verstaan onder echte huisvestingslasten. In de memo van 19 januari 2009, die ons vanochtend heeft bereikt, staat volgens ons echter geen informatie over de huisvestingslasten. Ja, er staat dat wij gevraagd hebben een onderbouwing te geven van de hogere huisvestingslasten en er staat dat wij die zouden

accepteren als gevolg van hogere kwaliteit van de huisvesting, investeringen in duurzaamheid en het betrekken van de toren in de afweging. Dat stond echter al in die notitie. Wij wilden juist weten waarom er sprake was van hogere lasten. Als het bijvoorbeeld gaat om investeringen in duurzaamheid, dan zitten daarin inverdieneffecten en dat betekent minder lasten. Als het gaat over het uitvoering geven aan het flexibele concept, betekent het dat je in plaats van 100 werkplekken er 80 hebt, zoals eerder is afgesproken. Daarin zitten inverdieneffecten. Bovendien spreekt het college in die notitie van 19 januari 2009 dat 'ons', respectievelijk 'uw' coalitieakkoord als kader zal dienen, dan wil ik citeren uit dat coalitieakkoord, bladzijde 22: "Huisvesting is een faciliteit en dient dus ook als dusdanig behandeld te worden. Het streven richt zich daarbij op gelijkblijvende jaarlasten tegen een functionele kwaliteit." Met andere woorden: mijn fractie vindt dat wij niet bediend worden als het gaat over stukken die moeten onderbouwen dat wij akkoord zouden moeten gaan met hogere huisvestingslasten. Het blijft een beetje zo zo is mijn indruk, dat wij, als wij dat wel in die richting zouden besluiten, gedeputeerde Binnekamp c.q. Gedeputeerde Staten een blanco cheque geven. Dat waren wij niet van plan.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Laat ik er geen doekjes om winden: de fractie van de SP kan instemmen met de uitgangspunten voor nieuwe huisvesting. Maar ik wil een voorbehoud maken bij het laatste uitgangspunt over de hogere huisvestingslasten. Wij hebben in de commissievergadering om een verdere toelichting gevraagd. Wat er vandaag echter op onze tafel ligt, geeft geen inzicht in de essentie. De heer Bos heeft het ook al gezegd: het geeft geen inzicht hoeveel extra huisvestingslasten wij moeten accepteren. Betekent dit dat wij het budget voor nieuwe huisvesting alvast moeten verhogen of dat wij hier een blanco cheque afgeven? Waarmee gaan wij instemmen?

Verder wil ik nog toelichten wat de SP zelf als uitgangspunt hanteert bij de keuzes die op ons afkomen. Gezien de enorme, structurele leegstand op de kantorenmarkt, kiezen wij voor het zoeken naar bestaande kantoorruimte. Als wij duurzaamheid hoog in het vaandel hebben, kunnen wij het

niet maken massa's stenen en beton aan te slepen als die ergens anders staan weg te kwijnen. Om diezelfde reden geldt voor ons dat renovatie van de sterren nog niet van tafel is en in elk geval een optie is die de moeite van het onderzoeken waard blijft.

Mevrouw PENNARTS (GL): Mijnheer de Voorzitter! Wij vragen ons af of alle uitgangspunten, zoals die zijn geformuleerd en waaraan nog nieuwe zijn toegevoegd, even zwaarwegend moeten zijn. Wij vinden dat er wel een wegingsfactor toegekend kan worden, die duidelijk maakt welke punten meer doorslaggevend zijn. Wij kunnen nog wel twintig extra criteria vastleggen, die op zichzelf allemaal even plausibel zijn, maar het gaat er uiteindelijk om of er een juiste afweging wordt gemaakt bij de keuze voor onze huisvesting. Voor de fractie van GroenLinks zijn duurzaamheid en efficiëntie waarden die zwaar mogen wegen. Flexibel werken daarentegen is er een die voor onze fractie minder doorslaggevend is. Wij onderschrijven absoluut het belang van flexibel werken, maar wij vragen ons af of die flexwerkconcepten, waarvoor enige tijd geleden nog zoveel bijval was, inmiddels niet op hun retour zijn. Het idee van niet-persoonsgebonden werkplekken, het Interpolisconcept, waar het programma van eisen van uitgaat, heeft inmiddels een deel van zijn glans verloren. En de uitspraak "In de toren van het provinciehuis is het onmogelijk om flexibel te werken": daar geloven wij niks van. Het zal niet optimaal zijn, maar flexibel werken zit toch primair tussen de oren. Ten aanzien van het criterium financiën, waarbij het accepteren van hogere huisvestingslasten wordt gesuggereerd, wil ik volstaan met te zeggen dat de fractie van GroenLinks op voorhand met geen enkele verhoging instemt, en zeker niet met de toelichting die wij vandaag op onze desk vonden en waarin geen enkel cijfer wordt genoemd. Bij de uitgangspunten had, wat ons betreft, toegevoegd kunnen worden wat het betekent als wij blijven zitten op de huidige locatie. Wij zitten immers in een andere situatie dan zo'n driekwart jaar geleden, toen wij NOVA stopten. Wat ons betreft is die overweging nog steeds van toepassing.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! In de commissie hebben wij reeds uitgebreid stilgestaan bij dit onderwerp,

dus ik wil het hier vooral maar kort houden. Flexibiliteit hoeft wat de fractie van de ChristenUnie geen uitgangspunt te zijn. Niettemin, als dat toch gehanteerd blijft, zal dat voor ons geen reden zijn tegen voorstellen te zijn die dit wel behelzen. Overigens ben ik van mening dat wij in het volgende deel hierop nader zullen ingaan.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben hierover in de commissie uitgebreid gesproken. Ik moet bekennen dat ik toch enigszins teleurgesteld ben in de aanvullende memo, die wij vandaag op onze desk mochten ontvangen. Ook ik had, net als de heer Bos, de verwachting dat wij wat steviger geïnformeerd zouden worden over de marges en de grenzen waarbinnen de financiën zich mogen bewegen. Het was toch een heikel punt in de discussie in de commissie. Het woord 'blanco cheque' is gevallen. Ook ik heb dat als zodanig gevoeld. Vanuit de fractie van D66 wil ik hier toch meegeven dat wij hogere huisvestingslasten wel acceptabel vinden wanneer dat gaat om investeringen die te maken hebben met duurzaamheid, maar niet met betrekking tot de toren, dan wel de hogere kwaliteit van de huisvesting. Dat heeft er ook mee te maken dat wij de weging van de verschillende uitgangspunten, zoals mevrouw Pennarts die ook al noemde, op een andere manier benaderen. 'Ontmoeten' zou wat mij betreft een C-kwaliteit kunnen hebben, terwijl een A voor efficiëntie en duurzaamheid onze insteek zou zijn, evenals voor de locatie. Als je er op die manier tegenaan kijkt, ga je er op een wat andere manier in staan. Ik vind het dan ook jammer dat het op deze manier is uitgewerkt. Dit los van de uitwerking van het derde punt: het betrekken van de toren in de afweging. Straks, bij de discussie in het besloten deel, over de vraag welke opties je feitelijk moet gaan aanpakken, sluit je er eigenlijk bij voorbaat al een uit die wij in de commissie heel duidelijk met elkaar hebben uitgesproken, namelijk: laten wij nog eens naar die sterren kijken. Dat maak je onmogelijk, omdat je stelt dat die toren eigenlijk niet kan. Dat vind ik jammer. Wat dat betreft kan onze fractie niet met dat criterium, zoals het nu verwoord is, instemmen.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Het dreigt een beetje saai te worden, want ook ik kom op dezelfde punten terug in de toe-

lichting die wij achteraf hebben ontvangen. Wij hebben natuurlijk met spanning uitgekeken naar die toelichting op de hogere huisvestingslasten. Ik citeer: "Hogere kwaliteit van de huisvesting. Gedeputeerde Staten hebben haar uitgangspunten (ambities) geformuleerd voor de nieuwe huisvesting. Dit leidt tot een kwaliteitsniveau en bijbehorend kostenniveau." Maar, wat is dan de kwaliteit en over welk kostenniveau hebben wij het dan? Voor mij is dat nog steeds niet duidelijk. De hogere huisvestingslasten kunnen door ons dan ook alleen geaccepteerd worden als het gaat om investeringen in duurzaamheid. Over de hogere kwaliteit van de huisvesting kunnen wij geen oordeel vellen, want wij weten niet waar wij het over hebben. Het betrekken van de toren in de afweging geldt wat ons betreft niet als een voorwaarde waardoor de huisvestingslasten zouden mogen stijgen.

Dan nog even terugkijken naar de oude uitgangspunten. In onze ogen lijkt het met elkaar in tegenspraak als je het hebt over efficiëntie en flexibiliteit: efficiëntie in één gebouw en flexibiliteit, een flexibel kantoorconcept moet mogelijk zijn. Een flexibel kantoorconcept, dat inhoudt de niet-persoonsgebonden werkplekken, heeft over het algemeen het risico dat men veel tijd moet investeren in het zoeken van de eigen werkplek, waardoor de efficiëntie verloren gaat. Als beide criteria worden gehanteerd, zie ik de meerwaarde zeker niet. Ik zou ervoor pleiten beide criteria niet te hanteren. Wat betreft de nieuwe uitgangspunten zien wij een nog veel belangrijker uitgangspunt dan hier genoemd is: het voorkomen dat er extra leegstand van kantoren ontstaat. Indien wij een nieuw pand gaan betrekken, waarover nu nog niet de definitieve besluitvorming heeft plaatsgevonden, betekent dat in feite dat wij stimuleren dat er nog meer kantoren bijgebouwd worden. Wij maken het mogelijk dat er nog meer kantoren worden bijgebouwd en wij zien het als een zeer ongewenste ontwikkeling, gezien de enorme leegstand in deze provincie. Wat wij wel als gewenst zien, is opnieuw de mogelijkheid te bekijken van het renoveren van de sterren. Dit is ook vanuit het personeel aangegeven als een gewenst uitgangspunt. Er zijn drie redenen om hiervoor te gaan:

- duurzaamheid, in de zin dat er niet veel extra leegstand ontstaat en ook in de zin dat er zorgvuldig wordt omgesprongen met dat wat er al is;
- de wens van het personeel;
- risico voorkomen van langdurige dubbele huisvestingskosten.

Natuurlijk is er ook een risico, op het moment dat wij zelf gaan renoveren, dat daar hogere lasten ontstaan dan wij van tevoren voorspellen. Wij achten dat risico echter veel kleiner dan het risico van de dubbele huisvestingskosten. Als blijkt dat renovatie echt geen mogelijkheid is, dan pas zouden wij ervoor pleiten voor een nieuw gebouw zorg te dragen op de plaats van de sterren.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Laten ik beginnen met het volgende. Wij hebben hierover natuurlijk al heel veel gesproken in de commissie, zowel in het openbare gedeelte als in het besloten gedeelte. Diverse opmerkingen van de kant van de Staten raken toch weer het besloten gedeelte. Die wil ik straks graag in het besloten gedeelte behandelen, met name inzake renoveren, NOVA, enzovoort.

Dan het flexibel werkconcept. Ik ben het eens met de heer Buiting dat wij in het verleden hebben gekozen voor het flexibele werkconcept. De Staten hebben daarmee ingestemd bij de NOVA-plannen. Wat dat betreft is rekening gehouden met de werkplekfactor. Als je dat concept verlaat, moet je weer terug naar de cellenstructuur. Dat betekent dat wij hogere bouwkosten en hogere huisvestingslasten zullen krijgen. Het college, niet dogmatisch, wenst toch wel vast te houden aan dit concept, omdat het voldoet aan 'het anders werken'. De organisatie is in ontwikkeling, wij willen dynamischer werken, wij willen meer ontmoeting, wij willen integraliteit, enzovoort. Daarvoor leent zich het flexibele werkconcept uitstekend.

Dan de huisvestingslasten. Ik heb, zeg ik tegen de heer Bos, niet gezegd dat ik hem een overzicht zou geven van wat het meer en minder zou kosten. Ik heb gezegd wat wij eronder verstaan. Ik wil hem nog in herinnering brengen dat ik gezegd heb dat de Staten nu niet besluiten dat het gebouw meer gaat kosten of minder gaat kosten. Wij moeten echter op voorhand niet wegpoetsen

dat er hogere huisvestingslasten zullen kunnen ontstaan in het kader van bijvoorbeeld een beter interieur qua ruimtelijke kwaliteit en waarschijnlijk meer ICT, zodat je als organisatie daarin wat professioneler kunt optreden, en niet te vergeten: duurzaamheid. Het uitgangspunt van het college is echter marktconform te kijken. Dat wil zeggen dat wij een prijs per jaar betalen voor de huisvestingslasten die marktconform is. Dat is het streven van het college en dat is ook de bedoeling van de tekst die is opgenomen in het coalitieakkoord. Het gaat er dus om dat het college vindt dat de nieuwe huisvesting niet buitensporig moet zijn, maar er moet wel een keuze gemaakt worden tussen kosten en kwaliteit. Uiteindelijk zal die afweging komen – en ik hoop zo snel mogelijk, maar in elk geval voor medio dit jaar, zeg ik tegen mevrouw Pennarts – wanneer de Staten de keuze gaan maken welke variant het gaat worden. Dan kan een totale afweging worden gemaakt. Ik heb in mei vorig jaar al eens gezegd, dat wij de balans eigenlijk aan het eind van de rit moeten opmaken. Dan weten de Staten precies wat de kosten, de lasten en de opbrengsten zijn. Dan kunnen wij met elkaar concluderen: wij zitten aardig in de richting van hetgeen wij met elkaar besproken hebben.

Dus de Staten nemen geen besluit over de hoogte van de huisvestingslasten. Ik zeg alleen dat wij vinden dat de huisvestingslasten kunnen fluctueren. Dat moeten wij niet op voorhand wegvegen, maar de afweging in deze Staten vindt pas medio dit jaar plaats.

Mevrouw PENNARTS (GL): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde zegt dat wij pas aan het eind van de rit de balans kunnen opmaken en dan kijken wat het gekost heeft. Hij weet toch echter nog wel dat hij ons heeft toegezegd dat hij ons halfjaarlijkse een update geeft van de financiële gang van zaken op het projectbudget?

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ja, dat weet ik en ik kan mevrouw Pennarts meteen bedienen. De Staten krijgen op korte termijn de managementrapportage over de lasten die aan het hele huisvestingstraject zijn verbonden.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Als pas aan het eind van de rit de balans opgemaakt kan worden en als dan pas gekeken kan worden hoeveel de huisvestingslasten zullen bedragen, wat is er dan op tegen nu als uitgangspunt te verwijderen dat de huisvestingslasten per definitie hoger zullen zijn dan wij oorspronkelijk hadden berekend?

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb al gezegd dat het uitgangspunt is dat wij zullen proberen de huisvestingslasten te houden binnen de afspraken in het coalitieakkoord. Dat is gezegd. Daarvoor heb je nodig: wat op termijn de opbrengsten zullen zijn van dit perceel en wat de lasten en de kosten zullen zijn. En uiteindelijk, bij het opmaken van de balans, kun je definitief zeggen dat het veel meer gaat kosten, dat het gelijkblijvend is of, en dat kan ook nog, dat het veel minder gaat kosten.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De heer Binnenkamp voegt nu iets toe aan het besluit dat voor ons ligt. Hij zegt dat er hogere huisvestingslasten zouden kunnen komen. Ten opzichte van het coalitieakkoord kan ik mij zoiets voorstellen. Het zou ook lager kunnen uitvallen dan de huidige lasten.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat zou kunnen.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Als het zo geformuleerd zou zijn in de uitgangspunten op bladzijde 3, dan zouden wij daarmee kunnen leven. Daar staat echter heel dwingend: "Hogere huisvestingslasten worden geaccepteerd als gevolg van" Het staat er heel dwingend en uitdrukkelijk: er komen hogere huisvestingslasten. Ik vind het acceptabel als de gedeputeerde die tekst laat veranderen door: te vertrekken vanuit het coalitieakkoord, waarin staat dat gestreefd wordt naar handhaving van de bestaande huisvestingslasten en dat hij later terugkomt bij de Staten als gevolg van eventuele hogere kwaliteit en dat wij dan over hogere huisvestingslasten moeten spreken. Ik vind het niet acceptabel zoals het er nu staat. Nu staat het er echt dwingend.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik verschil van mening met de heer Bos. Dat staat er niet. Er staat niet: er komen hogere huisvestingslasten. Er staat dat hogere huisvestingslasten worden geaccepteerd als gevolg van Er staat duidelijk bij dat de afweging nog aan de Staten is.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Het vertrekpunt is toch dat hogere huisvestingslasten worden geaccepteerd. Zo staat het er.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dan hebben wij het over de dwingende aard en de dwingende betekenis van het woord 'worden'. Ik heb echter al gezegd dat de totale afweging van de opbrengsten, de lasten, enzovoort, door de Staten uiteindelijk wordt gemaakt bij de keuze voor de variant. Dan kan daarbij zijn, zoals ik al zei, het ontwikkelen van nieuwe ICT of het aanpassen van het interieur qua representatie en uitstraling. Ik kan op dit moment nog niet inschatten wat dat zou gaan kosten. Die totale afweging komt dus bij de keuze voor de variant.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Natuurlijk, dat zou kunnen gebeuren. Mijn fractie staat ook open voor dat debat. Waar het om gaat, is dat wij straks bij het vervolg van deze discussie niet getraakteerd willen worden op de uitspraak: u bent toen akkoord gegaan met deze dwingende zin en u ging al akkoord met de hogere huisvestingslasten. Als de gedeputeerde onder punt 4 vervangt dat hij de tekst van het coalitieakkoord gaat volgen, ben ik gelukkig.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Nog een keer. Als ik nu zeg dat uiteindelijk de afweging hierover onderdeel vormt van het definitieve besluit over de locatiekeuze, dan zeg ik genoeg, lijkt mij. Veel zaken komen terug in de besloten vergadering: renovatie, nieuwbouw, enzovoort. Het lijkt mij nu niet het moment daarover verder te spreken. Wat dat betreft houden Gedeputeerde Staten vast aan de uitgangspunten met de uitleg die ik zo-even heb gegeven ten aanzien van het flexibel concept en ten aanzien van de hogere huisvestingslasten.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Het lijkt mij dat wij hier uit moeten kunnen komen. Ik denk dat de gedeputeerde in zijn notitie BEMO1 heeft gezet dat "hogere huisvestingslasten worden geaccepteerd als gevolg van ...". Ik denk dat wij eruit zouden kunnen komen als hij, voordat hij die tekst gebruikt, zegt dat hij zich richt op het coalitieakkoord – ik heb de betreffende zinsnede al voorgelezen en die zal ik niet herhalen – en dat indien door "hogere kwaliteit van de huisvesting, investeringen in duurzaamheid, het betrekken van de toren in de afweging" het noodzakelijk is tot hogere huisvestingslasten te komen, dat er dan daarover een discussie plaatsvindt in deze Staten. Dan kan ik daarmee leven, als de gedeputeerde het zo zou willen formuleren.

De VOORZITTER: Mijnheer Binnekamp, geen woordvoering? Ik zou in die zin even willen kijken naar wat in het memorandum staat bij de hogere kwaliteit van huisvesting en de kosten. Ik denk dat daar de brug zit.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Zoals de heer Bos dat zegt, heb ik het ook geformuleerd. Wat dat betreft, zou je 'worden' kunnen uitleggen als 'kunnen worden'. Bij de finale afweging hebben de Staten het laatste woord over hogere huisvestingslasten.

De VOORZITTER: Mag ik concluderen dat de Staten kunnen instemmen met de notitie van uitgangspunten?

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik zou ermee kunnen instemmen als wij het over en weer eens waren met de tekst die ik zo-even heb uitgesproken. Dat wil zeggen: vertrekkend vanuit het huidige coalitieakkoord en vervolgens dat er in de Staten een debat plaatsvindt als vanwege de drie onderwerpen die genoemd worden, het wellicht noodzakelijk is tot hogere huisvestingslasten te komen. Die afweging is echter hier.

De VOORZITTER: Ik heb begrepen dat dat de toezegging is, zeker als je kijkt naar het memorandum, waarin staat: "Dit leidt tot een kwaliteitsniveau en bijbehorend kostenniveau. Uiteindelijk zal een afweging worden gemaakt tussen kosten

en kwaliteit. Hierbij zal ons coalitieakkoord als kader dienen." Ik denk dus dat u heel dicht bij elkaar zit. U bindt zich vandaag in die zin dus nergens aan. De uiteindelijke afweging komt hier.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De afweging komt hier, met inbegrip van datgene waarover wij het nu hebben gehad?

De VOORZITTER: Exact.
Mag ik concluderen dat u met algemene stemmen kunt instemmen met deze notitie van uitgangspunten?

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Nee, niet van onze kant. Wij zijn het niet eens met de uitgangspunten.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn het eens met de uitgangspunten met uitzondering van het financiële verhaal. Dat had ik echter al duidelijk gemaakt. Dat is hiermee onze stemverklaring.

Mevrouw PENNARTS (GL): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn akkoord met de aanvullende uitgangspunten, behalve met het financiële uitgangspunt. Dat ondersteunen wij niet.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten hierna overeenkomstig het voorstel, met inachtneming van de stemverklaringen van de fracties van GroenLinks en D66 en de fractie van de PvdD die geacht worden tegengestemd te hebben.

Sluiting.

De VOORZITTER: Ik sluit de vergadering.

(Einde van de vergadering om 16.54 uur.)

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten van Utrecht van 23 maart 2009.

De voorzitter,

De griffier,

- 19 januari 2009, pag. 41 -

- 19 januari 2009, pag. 42 -